

MIÓVI

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci

PEDAGÓGIAI PROGRAM

OM: 028572

*A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Pedagógiai Programját a nevelőtestület bevonásával
készítette el:*

Csizmárné Gede Erika Judit
Csizmárné Gede Erika Judit

igazgató

Hatályos: 2024. szeptember 1.
Verzió: II.

Tartalomjegyzék

Bevezető.....	4
1. Miskolci Integrált Óvodai Intézmény.....	6
Tagintézményei és Helyi Pedagógiai Programjainak elnevezése.....	6
1.1. Többletköltséggel járó szakmai feladatok megvalósulásai.....	8
2. A Pedagógiai Program működését, tartalmát meghatározó törvények, kormányrendeletek, dokumentumok és a nyilvánosságra hozatal módja.....	9
3. Küldetésnyilatkozat.....	10
3.1. A MIÓVI bemutatása.....	11
3.1.1. Intézményi arculat.....	12
3.1.2. Óvodapedagógus kép.....	12
3.1.3. Nevelést-oktatást közvetlenül segítő alkalmazottak képe.....	13
3.1.4. Gyermekkép.....	13
3.1.5. A MIÓVI Jövőképe, alapelvei, értékei.....	14
4. Továbbképzési elképzeléseink.....	14
5. Óvodai nevelés célja és feladatai.....	15
5.1. Az egészséges életmód alakítása.....	15
5.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.....	16
5.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	16
5.4. Az óvodai élet megszervezésének elvei.....	17
6. A MIÓVI kapcsolatrendszere.....	18
7. Az óvodai élet tevékenységformái.....	19
7.1. Játék.....	19
7.2. Tevékenységben megvalósuló tanulás.....	20
7.2.1. Verselés, mesélés.....	20
7.2.2. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc.....	20
7.2.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka.....	21
7.2.4. Mozgás.....	21
7.2.5. A külső világ tevékeny megismerése.....	21
7.3. Munka jellegű tevékenységek.....	21
8. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	21
9. A gyermekek fejlettségi szintjének mérése, értékelése, dokumentációja.....	23
9.1. A mérés, értékelés folyamata és dokumentációja.....	23
9.2. A pedagógiai munka tervezése, mérése, értékelése.....	24
9.3. A dokumentum vezetésének MIÓVI szintű szabályozása.....	24
9.4. Mérő és vizsgáló eszközökkel, módszerekkel kapcsolatos elvárások.....	25
10. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének megvalósítása.....	25

10.1. Óvodánk nevelési gyakorlata a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében	25
10.1.1. Eljárásrend sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése esetén.....	28
10.2. Óvodánk nevelési gyakorlata a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esetében.....	29
10.2.1. Eljárásrend BTMN gyermekek integrált nevelése esetén	30
10.3. Óvodánk nevelési gyakorlata a kiemelten tehetséges gyermekek nevelése terén.....	31
11. Óvodánk gyermekvédelmi feladatai, szociális hátrányok enyhítése, esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések.....	32
11.1. Kapcsolattartás a gyermekvédelemben partner szervezetekkel.....	34
1. sz. melléklet	36
Óvodai Fejlesztő Program.....	36

Bevezető

A Miskolci Integrált Óvodai Intézményt (a továbbiakban: MIÓVI) 31 szakmai autonómiával rendelkező intézmény alkotja. Óvodáinkban magas színvonalú nevelő, átgondolt pedagógiai cél és feladatrendszerre épülő, hatályos jogszabályoknak megfelelő minőségi, inkluzív szemléletű óvodai nevelést biztosítunk.

A MIÓVI működése és működtetése innovatív, konstruktív gondolkodást kíván az alkalmazotti közösségtől. A helyi Pedagógiai Programot az Óvodai nevelés országos alapprogramjának iránymutatása, cél- és feladatrendszere, és a helyi infrastrukturális és humán erőforrás figyelembevételével alkotta a MIÓVI nevelőtestülete. A program átdolgozását a szervezet szakmai fejlődéséért tett lépések és a jogszabályi változások követése tette indokolttá. Prioritásként kezeljük a külső és belső környezeti tényezők változásait, valamint a helyi hagyományokat, szokásokat, programokat. az intézmény belső és külső partneri igényeinek figyelembevételét.

A MIÓVI Pedagógiai Programjának megalkotását helyzetelemzés és partneri igényfelmérés előzte meg. Az intézmények nevelési koncepcióját, a múlt értékeinek megbecsülését és az innovatív szemlélet jelenlétét tükrözik, amelyek meghatározzák a helyi nevelési sajátosságainkat és alapelveinket.

A MIÓVI-ban tíz, az óvodai nevelés területeit érintő szakmai munkaközösség támogatja a szakmai fejlődést. Vezetőinek és a tagjainak tevékenysége, tudásának megosztása hozzájárul a magas színvonalú pedagógiai, szakmai munkához, amelyben nélkülözhetetlen az egymástól tanulás, és a konstruktív együttműködés. A Pedagógiai Programunkban a közös alapelvek, célok, feladatok mellett megjelennek a tagintézmények nevelési gyakorlata és az arculatára jellemző sajátosságok. A fenntartható fejlődés, természet megszerettetése, védelme, a tiszta környezet, az egészséges életmód fontos feladata óvodai nevelésünknek. A fenntarthatóság pedagógiájának alkalmazása, az intézményi partnerek aktív bevonása, a szemlélet formálás valamennyi nevelési fejlesztési területünket áthatja.

Fontosnak tartjuk a néphagyományok éltetését, és a magyar nemzeti identitástudat erősítését. Célunk, hogy a MIÓVI valamennyi partnere örömmel vegyen részt az intézményeink életében, a jeles napokat megelőző közös készülődésekben, ünnepeken, melyek során erősödik a közösségi érzés, a hagyományok megismerttetése, és éltetése, átadása, a pozitív összetartozás megélése. A nevelés, fejlesztés során fejlődnek a gyermekek tanuláshoz nélkülözhetetlen kompetenciái, képességei, erkölcsi, esztétikai érzékük, amely által alkalmassá válnak az iskolára és a társadalmi életre.

Integrált óvodai szervezetünk 31 feladatellátási helyének, tagintézményei közül a MIÓVI, a MIÓVI Avastetői Tagóvodája, a MIÓVI Belvárosi Tagóvodája, a MIÓVI Brunsvik Teréz Sport Tagóvodája, a MIÓVI Kassai Úti Tagóvodája, a MIÓVI Nyitnikék Tagóvodája, a MIÓVI Szeder Úti Tagóvodája, a MIÓVI Szilvás Úti Tagóvodája és a MIÓVI Vadász Úti Tagóvodája Együttműködési Megállapodás keretében részt vett az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 a tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása kiemelt uniós projektben. A Pedagógiai Programok felülvizsgálata során egyrészt lehetőség nyílt a – pályázati projektben résztvevő - feladatellátási helyünk számára arra, hogy a pályázati projekt keretében a projekt céljainak megfeleltessék Pedagógiai Programjukat, ehhez a felelősségteljes szakmai munkához

akkreditált képzés, mentori támogatás és egyéb horizontális tanulás biztosítása keretében kaptak támogatást a pályázati projekttől. Másrészt, a nevelőtestületek a helyi Pedagógiai Program sommás módosítását is felülvizsgálták.

Integrált óvodai szervezetünk 31 feladatellátási helyének, tagintézményei közül a MIÓVI Bulgárföldi Tagóvodája és a MIÓVI Napraforgó Tagóvodája Együttműködési Megállapodás keretében részt vett az EFOP-3.1.3-16-2016-00001 a Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása kiemelt uniós projekt keretében a pedagógiai tevékenység hatékonyságának fejlesztése az esélyteremtő nevelési eljárások eredményes alkalmazása érdekében. A projekt célja egy olyan méltányos, befogadó óvodai nevelési rendszer megteremtésére irányuló komplex program megvalósítása, amelynek célja a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi integrációjának elősegítése volt.

A gyermek nevelése elsődlegesen a család joga és kötelessége. Az együttműködésen alapuló családi nevelést kiegészítve a Miskolci Integrált Óvodai Intézmény támogatja az egyéni, eltérő ütem szerint haladó fejlődést, ezáltal járul hozzá a boldog, kiegyensúlyozott gyermekkor megéléséhez.

A MIÓVI igazgatójaként prioritásként kezelem a „jó itt lenni érzés és egyben a szerethető munkahely” megteremtését, ahol a legfontosabb, hogy a reánk bízott gyermekek otthonosan érezzék magukat olyan alkalmazotti közösség jelenlétében, akiknek a szakmai tevékenységük és a gyermekek fejlesztésébe vetett hitük és elkötelezettségük megkérdőjelezhetetlen.

Csizmárné Gede Erika Judit
igazgató

1. Miskolci Integrált Óvodai Intézmény			
Tagintézményei és Helyi Pedagógiai Programjainak elnevezése			
Sorszám	Tagintézmény megnevezése	Tagintézmény címe	Helyi Pedagógiai Programjának elnevezése
1	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény	3534 Miskolc, Batsányi János utca 2.	Integrált program
2	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Avastetői Tagóvodája	3524 Miskolc, Hajós Alfréd utca 3.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Avastetői Tagóvodájának Helyi Pedagógiai Programja
3	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Bársony János Úti Tagóvodája	3531 Miskolc, Bársony János utca 27.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Bársony János Úti Tagóvodája Pedagógiai Programja
4	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Belvárosi Tagóvodája	3530 Miskolc, Vörösmarty utca 64.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Belvárosi Tagóvodája Helyi Pedagógiai Programja
5	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Benedek Elek Tagóvodája	3516 Miskolc, Szolártsik tér 1.	MIÓVI Benedek Elek Tagóvodájának Pedagógiai Programja
6	* Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Brunszvik Teréz Sport Tagóvodája	3525 Miskolc, Mátyás Király utca 17.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Brunszvik Teréz Sport Tagóvodája Helyi Pedagógiai Programja
7	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Bulgárföldi Tagóvodája	3534 Miskolc, Fazola Henrik utca 4. B épület 1. ajtó	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Bulgárföldi Tagóvodája „Gyermekvilág” Pedagógiai Programja
8	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Diósgyőri Tagóvodája	3534 Miskolc, Árpád utca 4/a.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Diósgyőri Tagóvodája „Csemeték” Helyi Pedagógiai Programja
9	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Dózsa György Úti Tagóvodája	3525 Miskolc, Dózsa György utca 36.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Dózsa György Úti Tagóvodája „Komplex Prevenációs Részadaptáció” Pedagógiai Programja
10	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Eszterlánc Néphagyományörző Tagóvodája	3530 Miskolc, Hadirokkantak útja 14.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Eszterlánc Néphagyományörző Tagóvodája Helyi Pedagógiai Programja
11	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény József Úti Tagóvodája	3531 Miskolc, József utca 2.	MIÓVI József Úti Tagóvodája „Kerek-Világ” Pedagógiai Programja
12	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Kassai Úti Tagóvodája	3526 Miskolc, Kassai utca 17.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Kassai Úti Tagóvodája Helyi Pedagógiai Programja
13	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Katowice Sport Tagóvodája	3526 Miskolc, Katowice utca 33.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Katowice Sport Tagóvodája Helyi Pedagógiai Programja
14	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Középszer Úti Tagóvodája	3529 Miskolc, Középszer utca 5.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Középszer Úti Tagóvodája „Egészség, Mozgás, Környezet, mint a jövőnk alapja”

1. Miskolci Integrált Óvodai Intézmény			
Tagintézményei és Helyi Pedagógiai Programjainak elnevezése			
Sorszám	Tagintézmény megnevezése	Tagintézmény címe	Helyi Pedagógiai Programjának elnevezése
			Pedagógiai Programja
15	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Leszih Andor Úti Tagóvodája	3524 Miskolc, Leszih Andor utca 6.	MIÓVI Leszih Andor Úti Tagóvodája „Tarkabarka Komplex Differenciált Személyiség- és Képességfejlesztő” Helyi Pedagógiai Programja
16	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Mesevár Tagóvodája	3534 Miskolc, Könyves Kálmán utca 34.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Mesevár Tagóvodája „Varázslatos Természet” Helyi Pedagógiai Programja
17	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény	3534 Miskolc, Batsányi János utca 2.	A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Játék, Mese, Környezetvédelem és Hagyományápolás Óvodai Nevelésünkben Helyi Pedagógiai Programja
18	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Napraforgó Tagóvodája	3529 Miskolc, Gesztenyés utca 18.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Napraforgó Tagóvodája „Egészség, Mozgás, Környezet, mint a jövőnk alapja” Pedagógiai Program
19	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Nyitnikék Tagóvodája	3533 Miskolc, Andrassy utca 53/a	Adaptáció: a lépésről-lépésre minősített óvoda fejlesztő Program alapján
20	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Petneházy Úti Tagóvodája	3529 Miskolc, Petneházy utca 4.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Petneházy Úti Tagóvodájának „Környezeti Nevelés a Fenntarthatóság Jegyében” Helyi Pedagógiai Programja
21	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Pitypang Tagóvodája	3528 Miskolc, Fövényszer utca 35.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Pitypang Tagóvodája „Környezettudatos Gondolkodás Megalapozása” Pedagógiai Programja
22	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Selyemréti Tagóvodája	3527 Miskolc, Selyemrét utca 38.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Selyemréti Tagóvodája „Környezettudatos” Helyi Pedagógiai Programja
23	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Stadion Sport Tagóvodája	3534 Miskolc, Stadion utca 47/a.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Stadion Sport Tagóvodája „Mozgásműveltség Fejlesztő Óvodai Nevelési” Helyi Pedagógiai Programja
24	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Százszorszép Tagóvodája	3530 Miskolc, Serház utca 1.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Százszorszép Tagóvodája Helyi Pedagógiai Programja

1. Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Tagintézményi és Helyi Pedagógiai Programjainak elnevezése			
Sorszám	Tagintézmény megnevezése	Tagintézmény címe	Helyi Pedagógiai Programjának elnevezése
25	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szeder Úti Tagóvodája	3533 Miskolc, Szeder utca 2/a.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szeder Úti Tagóvodája „Környezetvédelem Tolnai Gyuláné Módszerével” Helyi Pedagógiai Programja
26	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szilvás Úti Tagóvodája	3529 Miskolc, Szilvás utca 37.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szilvás Úti Tagóvodája Pedagógiai Programja
27	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szivárvány Tagóvodája	3534 Miskolc, Kacsóh Pongrác utca 8.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szivárvány Tagóvodájának „Játékvilág” Pedagógiai Programja
28	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szlovák Nemzetiségi Tagóvodája Szlovák nyelven: Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci Slovenská Národnostná Materská Škola	3510 Miskolc, Fő utca 103.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szlovák Nemzetiségi Tagóvodája Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci Slovenská Národnostná Materská Škola A „Lépésről-Lépésre” Óvodai Fejlesztő Program Adaptációja Pedagógiai Programja
29	* Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Tündérvilág Sport Tagóvodája	3531 Miskolc, Aba utca 49.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Tündérvilág Sport Tagóvodájának Pedagógiai Programja
30	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Vadász Úti Tagóvodája	3518 Miskolc, Vadász utca 2.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Vadász Úti Tagóvodája Helyi Pedagógiai Programja Adaptáció: A Lépésről-Lépésre Minősített Óvodafejlesztő Program alapján
31	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Várhegy Úti Tagóvodája	3519 Miskolc, Várhegy utca 2.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Napraforgó Tagóvodája „Egészség, Mozgás, Környezet, mint a jövőnk alapja” Pedagógiai Program
32	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Zsolcai Kapui Tagóvodája	3526 Miskolc, Zsolcai kapu 17.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Zsolcai Kapui Tagóvodája „Komplex Prevenációs Program” Helyi Pedagógiai Programja

1.1. Többletköltséggel járó szakmai feladatok megvalósulásai

*Azon tagóvodák, melyek helyi szintű pedagógiai programjuk szakmai munkájának megvalósításához többletköltséggel járó összeget használnak fel.

Tagintézmény megnevezése	Többletköltség igény	
	megnevezése	szakmai tevékenységek megnevezései
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Brunszvik Teréz Sport Tagóvodája	Sport óvodai tevékenységek	1. Labdajáték 2. Judo 3. Úszás
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Tündérkert Sport Tagóvodája	Sport óvodai tevékenységek	1. Labdajáték 2. Judo 3. Úszás

2. A Pedagógiai Program működését, tartalmát meghatározó törvények, kormányrendeletek, dokumentumok és a nyilvánosságra hozatal módja

- A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (továbbiakban: Nkt.).
- A 229/2012.(VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról. (továbbiakban: Nkt. Vh.)
- A 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól (továbbiakban: Njtv.).
- A 2011. évi CCXI. törvény a családok védelméről (továbbiakban: Cstv.).
- A 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról (továbbiakban: Púétv.).
- A 403/2023. (VIII.30.) Kormányrendelet egyes közneveléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról.
- A 661/2023. (XII. 29.) az egyes fenntartók által kifizetendő esélyteremtési illetményrészhez kapcsolódó támogatásról, valamint a 2024. évi kiegészítő költségvetési támogatásról, továbbá a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet módosításáról.
- Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.).
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról (továbbiakban: ÓNOAP).
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (továbbiakban: EMMI rendelet).
- 277/1997. (XII.22.) kormányrendelet a pedagógus – továbbképzésről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Alapító Okirata

A Pedagógiai Program Nyilvánosságra hozatalának módja:

- KIR (Köznevelési Információs Rendszer) rendszerben az intézményi közzétételi lista részeként
- Az intézmény honlapján

A Nevelőtestület számára:

- a nevelőtestület valamennyi tagja e-mail útján pdf. formátumban megkapja a módosított Pedagógiai programot

- Az intézmény honlapján

A Szülői Szervet és Szülői kör számára:

- Az intézmény honlapján
- szülő kérésére előre egyeztetett időpont alapján megtekinthető (igazgató, tagintézmény-igazgató) és kérhető pdf. formátumban

Egyéb partnerek számára:

- szóbeli tájékoztatás,
- az intézmény honlapján.

3. Küldetésnyilatkozat

Mottó: „A gyermek olyan, mint a pillangó a szélben. Néhány magasabbra tud repülni, mint mások, de mindegyik legjobb tudása szerint repül. Miért is hasonlítanád össze őket? Mindegyik más, mindegyik különleges, mindegyik gyönyörű.”

(ismeretlen szerző)

A Miskolci Integrált Óvodai Intézményben és Tagóvodáiban dolgozó óvodapedagógusok és az alkalmazotti közösség tisztelettel ajánlja az Intézmény Pedagógiai Programját az érdeklődőknek. Intézményeinkben fontos, hogy gyermekeket érzelmi biztonság, otthonosság, derűs légkör, szeretet vegye körül.

Óvodáink épületei, udvarai, előkertjei, berendezései többnyire jól szolgálják a gyermekek kényelmét, biztosítják egészségük megőrzését, lehetővé teszik a mozgás- és játékgigényük kielégítését. Helyi pedagógiai programunkban nagy figyelmet fordítunk a gyermekek egyéni, eltérő fejlődési ütemére és az egyéni sajátosságok figyelembevételére.

Gyermekközpontú óvodai nevelésünk célja: Az óvodás gyermek sokoldalú harmonikus fejlődésének optimális elősegítése. Az óvodáinkban az **óvodapedagógusok inkluzív szemlélettel** nevelik a rájuk bízott gyermekeket, akik elkötelezettek programunk értékei iránt. Munkájuk során az egyéni képességek kibontakoztatására törekednek és differenciáltan fejlesztik a gyermekek egyéni képességeit. Fontosnak tartják, a szakmai tudás bővítését, frissítését. Keresik a továbbképzés, önképzés lehetőségeit. Nevelőtestületünk szakértelme, lelkesedése, érték közvetítő szerepe és tevékenysége, a vállalt feladatok határidőre történő teljesítése a garancia céljaink megvalósítására. Jellemzőjük a megfelelni akarás, a minőségfejlesztéssel kapcsolatos elkötelezettség.

Valljuk, hogy óvodapedagógusaink és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak együttes munkája hozzájárul az óvodai nevelésünk hatékonyságához.

Erősítjük az énkép – önismeret - önértékelés fejlesztését a gyermekek természetes megnyilvánulásaira és teljesítményére adott konkrét és pozitív megerősítések által. A kapcsolattartás során elsősorú partnereink a családok. A kapcsolatunk tudatos, kölcsönös bizalom alapuló, harmonikus. Óvodáink nyitottak a családok felé, hogy a gyermekek személyiségének a sokoldalú kibontakoztatásában együttműködjünk.

Törekszünk arra, hogy óvodásaink az iskolára felkészülté váljanak értelmileg, lelkileg és fizikailag egyaránt.

Olyan óvodai nevelést biztosítunk, ahol:

- ❖ a családi nevelést kiegészítve boldog óvodás éveket nyújthatunk;
- ❖ jól érzi magát és elégedett a gyermek, a szülő és a nevelésben részt vevő alkalmazott;
- ❖ a gyermek alkotó részese az óvoda mindennapi életének;
- ❖ érvényesülnek a gyermeki és szülői jogok;
- ❖ érték az egészség, a helyes viselkedés, a természeti és társadalmi környezet, a másság elfogadása, a tolerancia;
- ❖ a gyermek képessé válik az önkifejezésre és befogadásra;
- ❖ az óvoda nyitottságával, rugalmasságával képes a társadalmi környezet változó igényeihez alkalmazkodni, a belső értékstabilitás megtartásával.

3.1. A MIÓVI bemutatása

A Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése akként döntött, hogy a Miskolci Integrált Óvodai Intézményt 31 feladatellátási hellyel 1 székhely és 30 tagintézménnyel fenntartásában működteti. A MIÓVI élén az igazgató áll, akinek munkáját 1 fő általános-, 1 fő szakmai- és 1 fő esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, valamint 30 fő tagintézmény-igazgató segíti. Az adminisztratív feladatokat óvodai körzetekre bontva intézményi titkárok látják el.

Az intézményeink karbantartási feladatait a Miskolci Közintézmény-működtető Központ (továbbiakban: MKmK) munkatársai végzik a kialakult eljárásrendnek megfelelően. A feladatellátás kiterjed minden tagintézmény külső és belső területére, állagának megóvására. A feladatok tervszerűen, rendszeresen igénybejelentés alapján végzett tevékenységek.

Az infrastrukturális feltételek korszerűsítését a költségvetés és a takarékos gazdálkodás határozza meg. A gyermekek szenzitív, igényes környezetét az alkalmazotti közösség teremti és óvja meg.

Az intézmény igazgatója, a szakmai, munkáltatói és a gazdálkodási jogkört gyakorolja. Az igazgató munkáját közvetlenül az igazgatóhelyettesek segítik az általános, szakmai, esélyegyenlőségi területek dominanciájával. A tagintézmények vezetését igazgatói döntések végrehajtása által tagintézmény igazgatók végzik. Az óvodapedagógusok munkáját dajkák, pedagógiai asszisztensek, gyógypedagógusok, óvodapszichológusok és szociális segítők segítik. Óvodapedagógusaink jól képzettek, akik vallják a tevékenységen keresztül megvalósuló tapasztalatszerzés erejét és fontosságát. Az óvodapedagógusok az egyéni érdeklődésüknek és a lehetőségeiknek megfelelően képzések által és önképzéssel bővítik szakmai ismereteiket.

A MIÓVI tíz szakmai munkaközösséghez való csatlakozási lehetőséggel támogatja az intézmény óvodapedagógusait. Az óvodai nevelés tevékenységi területeinek jelentékeny részét, lefedik a munkaközösségek, másfelől támogatást nyújtanak az inkluzív szemléletű befogadás kialakításához.

Az intézményünkben az értesítendő hozzátartozókat, szülőket a Szülői Szervezet képviseli és kapcsolatot tart az intézmény igazgatóságával. Tevékenységük során hozzájárulnak az intézmény hatékony működéséhez.

Tagintézményeink alapítványokat működtetnek, amelyet a gyermekek és az óvoda javára hoztak létre. Az alapítvány a bevételét az óvoda szépítésére, fejlesztő eszközök vásárlására fordítják.

A tagintézmények nevelési gyakorlatai különbözőek a tagintézmények tekintetében. A megteremtett sajátos arculatukat folyamatosan fejlesztik és keresik a változások lehetőségeit is, illetve éltetik azon hagyományaikat, amelyek az évek során beváltak, megszilárdultak.

A MIÓVI a fenntartói források kiegészítéseként figyeli a pályázati lehetőségeket, bővíti a partnerkapcsolatait a civil szervezetekkel és alapítványokkal. A MIÓVI igazgatójának és helyetteseinek célja az óvodák hatékony működtetése. Fontosnak tartjuk a szervezetben, hogy a tudásmegosztás által szakmailag gazdagodjon az alkalmazotti közösség, akik többnyire büszkén vállalják, hogy a MIÓVI szakmai közösségének tagjai.

A tagintézményeink színes arculattal várják az érdeklődő szülőket, hogy minden gyermek a képességeinek, egyéni, eltérő érési ütemének, és kiemelkedő területeinek megfelelő intézmény boldog óvodása lehessen.

3.1.1. Intézményi arculat

Pedagógiai Programunk Intézményi arculatát az Óvodai nevelés országos alapprogramjában meghatározottakkal koherensen vallja, hogy:

- ❖ Az óvodáskorú gyermek nevelése a család feladata, amely kiegészül az óvodai neveléssel a gyermek harmadik életévétől az iskolai alkalmasságig.
- ❖ Az óvoda óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő feladatok megvalósításával támogatja a családokat.
- ❖ Intézményeinkben a legfontosabb a gyermek egyéni, eltérő érési ütemének figyelembevétele és a gyermeki személyiség tisztelete.
- ❖ A nevelés fejlesztés, barátságos, feltétel nélküli szeretetteljes, gondoskodó, szenzitív környezetben, érzelmi biztonságban valósul meg.
- ❖ Támogatjuk az integrált, inkluzív és differenciált nevelést, a hátránykompenzációt és a tehetségigéretetek fejlesztését.
- ❖ Hangsúlyozzuk a szabad játék tiszteletét és a tevékenységeken keresztül szerzett megtapasztalás fontosságát és fejlesztő erejét.
- ❖ A nevelőtestület és az alkalmazotti közösség hivatástudata kiemelkedő.

3.1.2. Óvodapedagógus kép

- ❖ A gyermekek irányába mutatott magatartása: kedves, figyelmes, gondoskodó, inkluzív szemléletű.
- ❖ Szülőkkel szemben támogató, segítő, együttműködő, empatikus magatartást tanúsít.
- ❖ Képes tolerálni a különbözőséget, és alkalmazni az egyenlő bánásmód elvét.
- ❖ Pozitív gondolkodás jellemzi.
- ❖ Következetes.
- ❖ Konfliktuskezelő, problémamegoldó képessége kiemelkedő.
- ❖ Képes a szakmai fejlődésre, nyitott a képzési, önképzési lehetőségekre.
- ❖ Szakmai hitelesség jellemzi.

- ❖ Képes a konstruktív együttműködésre.

3.1.3. Nevelést-oktatást közvetlenül segítő alkalmazottak képe

- ❖ Gyermekszeretet, gondoskodás jellemzi.
- ❖ Az óvodapedagógusokkal képes a konstruktív együttműködésre a feladatait pontosan, megbízhatóan végzi.
- ❖ Nyugodt, barátságos, empátikus, munkája iránt igényes.
- ❖ Önállóan végzi a tevékenységét.
- ❖ Képes az alkalmazkodásra.

3.1.4. Gyermekkép

- ❖ Szívesen jár óvodába, betartja a szokás és szabályrendszer elemeit.
- ❖ Tevékenységeire jellemző a motiváltság, érdeklődésnyitottság, értő figyelem.
- ❖ Képes a szeretet megélésére, érzelmei uralására.
- ❖ Mozgásigénye nagy.
- ❖ Képes a természeti és társadalmi környezet értékeinek megóvására, tiszteletére.
- ❖ Bátran kommunikál.
- ❖ Nyitott az őt körülvevő felnőttek társaságára.
- ❖ Szívesen vesz részt a napi tevékenységekben.
- ❖ Az egészséges életvitel szokásaira igénye van.

„Dorothy Law Nolte: Egy élet a kezdedben

Ha a gyerekek kritizálva élnek,
Megtanulnak megbélyegezettnek lenni.
Ha a gyerekek ellenségeskedésben élnek,
Megtanulnak veszekedni.
Ha a gyerekek kicsúfolva élnek,
Megtanulnak szégyenlősnek lenni.
Ha a gyerekek megszegyentve élnek,
Megtanulják bűnösnek érezni magukat.
Ha a gyerekek toleráns légkörben élnek,
Megtanulnak türelmesnek lenni.
Ha a gyerekek bátorítva élnek,
Megtanulnak bízni.
Ha a gyerekek dicsérve élnek,
Megtanulják az igazságosságot.
Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,
Megtanulnak hittel élni.
Ha a gyerekek megerősítve élnek,
Megtanulják magukat szeretni.
Ha a gyerekek elfogadva és barátságban élnek,
Megtanulják megtalálni a szeretetet a világban!”¹

¹ Színnel lélekkel: Dorothy Law Nolte: Egy élet a kezdedben (szinnellekkel.blogspot.com) Megtekintés: 2024. július 21.

3.1.5. A MIÓVI Jövőképe, alapelvei, értékei

Óvodáinkban olyan nevelést biztosítunk, ahol:

- ❖ lehetőséget biztosítunk a szabad óvodaválasztásra és az átjárhatóságra,
- ❖ a családdal együttműködve boldog óvodás éveket nyújtunk,
- ❖ partneri panaszokat empátikus attitűddel, problémamegoldó magatartással kezeljük,
- ❖ jól érzi magát és elégedett a gyermek, a szülő és a nevelésben részt vevő alkalmazott,
- ❖ felismerjük a tehetség ígéretét és támogatjuk fejlődésében,
- ❖ támogatást nyújtunk a hátrányok csökkentésében, leküzdésében, felzárkóztatásban,
- ❖ biztosítjuk a gyermekek fejlődését szakemberek bevonásával,
- ❖ esélyt teremtünk az arra rászorulóknak,
- ❖ a gyermek alkotó részese az óvoda mindennapi életének,
- ❖ érvényesülnek a gyermeki és szülői jogok,
- ❖ érték az egészség, a helyes viselkedés, a természeti és társadalmi környezet, a másság elfogadása, a tolerancia,
- ❖ a gyermek képessé válik az önkifejezésre és befogadásra,
- ❖ az óvoda nyitottságával, rugalmasságával alkalmazkodik a társadalmi környezet változó igényeihez,
- ❖ jó munkahelyi légkör jellemzi az óvodáinkat,
- ❖ segítő, támogató attitűd jellemzi az alkalmazotti közösséget,
- ❖ elkötelezettek vagyunk a fejlődés iránt,
- ❖ értéket teremtünk.

Nevelőtestületünk az alapelvek, értékek közvetítése érdekében gondoskodik:

- ❖ a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,
- ❖ a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról,
- ❖ gyermeki közösségben végezhető sokszínű, az életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységekről,
- ❖ a szabad játékra és a tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak, emberi értékek megtapasztalásának lehetőségéről,
- ❖ a gyermek egészséges, optimális fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről,
- ❖ a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében és a helyi pedagógiai programunkban biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét és a társadalmi integrálását.

4. Továbbképzési elképzeléseink

A MIÓVI Továbbképzési Programjának preferált területei:

- ❖ a pedagógus életpálya kiteljesítését segítő továbbképzések,
- ❖ a gyermekek személyiségfejlesztését és az inkluzív óvodai nevelés minőségi szintű megvalósítását támogató képzések,

- ❖ a családok támogatását, az esélyteremtés területén a nevelőtestület kompetenciáját növelő képzések,
- ❖ diabéteszes gyermek, anafilaxiás gyermek speciális ellátására irányuló képzések,
- ❖ az egészséges életmód, a környezettudatos szemlélet megalapozásának lehetőségeit bővítő, a hagyományok, a népi kultúra megismerését szolgáló képzések,
- ❖ a nevelőtestület módszertani kultúráját szinten tartó, bővítő a tehetségfejlesztés és a hátránycsökkentés lehetőségeinek bővítésére irányuló képzések,
- ❖ a pedagógusok IKT kompetenciáinak fejlesztése,
- ❖ új, innovatív pedagógiai szemlélet kiszélesítését mutató képzések,
- ❖ „jó gyakorlatok” elsajátítására irányuló képzések, belső hospitálási lehetőségek.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjának megfelelően a helyi pedagógiai programunkban érvényesülnek a különböző innovatív pedagógiai törekvések, az alapprogram szemléletével azonosan biztosítjuk az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek és széles körű módszertani szabadságának érvényesülését.

A hatékony pedagógiai munka feltétele az óvodapedagógussal szemben elvárt pedagógus kompetenciák gyakorlati alkalmazása. Az elvárásrendszer követelményének való megfelelésre a MIÓVI nevelőtestülete törekszik. Az elvárásrendszer megtalálható az intézményi önértékelési felületen.

5. Óvodai nevelés célja és feladatai

Az óvodai nevelés célja az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, valamint a gyermeki személyiség fejlesztése. Ezeknek a céloknak megfelelően az óvodai nevelés feladatai közé tartozik:

- ❖ az egészséges életmód kialakítása,
- ❖ az érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés,
- ❖ valamint az anyanyelvi, értelemi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

5.1. Az egészséges életmód alakítása

Cél: az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, az egészséges élethez szükséges alapkészségek, képességek kialakítása.

Feladat:

- ❖ nyugodt, derűs, szeretetteljes légkörben a gyermekek életkori és egyéni sajátosságaihoz igazítva valósuljon meg a testápoláshoz kapcsolódó szokások alakítása,
- ❖ a higiénés műveletek elsajátítását az óvodapedagógusok és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők személyes példaadással segítik.

Szokások kialakítása:

Táplálkozási szokások:

- ❖ az étkezések ritmikus időben történő, napirendbe épülése,
- ❖ kulturált étkezési szokások kialakítása,
- ❖ evőeszközök helyes használata,
- ❖ kellő mennyiségű folyadék biztosítása a nap bármely szakaszában,

- ❖ gyümölcsök, zöldségek, illetve a tejtermékek fogyasztásának ösztönzése,
- ❖ a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettségi-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése.

Higiénés szokások:

- ❖ a betegségek megelőzésére vonatkozó szokások, szabályok kialakítása (tüsszentés, köhögés, orrfújás, zsebkendő használat),
- ❖ a test ápolása, tisztántartása,
- ❖ időjárásnak megfelelő réteges öltözködés.

A pihenés és alvás szokásai:

- ❖ a gyermekek számára nyugodt, csendes pihenés biztosítása.

Testedzés és testmozgás:

A gyermekeket az egészséges életvitel kialakítására ösztönözzük:

- ❖ szervezett mindennapos mozgásokkal, az óvoda közvetlen környezetében tett sétákkal, kirándulásokkal,
- ❖ a gyermekkori mozgástapasztalatok megszerzésére irányuló spontán és szervezett mozgás lehetőségének biztosításával,
- ❖ az óvoda udvara által változatos mozgástevékenységek lehetőségének nyújtásával.

5.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

A gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Cél: képességek, tulajdonságok fejlődésének elősegítése, amelyek alkalmassá teszik a gyermekeket arra, hogy önérvényesítési törekvéseiket összehangolják a közösségi élet normáival.

Feladat:

- ❖ a gyermekek nyitottságára építve, segítve abban, hogy megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket,
- ❖ nemzeti identitástudat és hazaszeretet megalapozása,
- ❖ érzelmekben gazdag óvodai élet szervezése, sikerélmény biztosítása,
- ❖ a gyermekek szociális érzékenységének fejlesztése mellett az éntudat alakítása,
- ❖ a gyermekek erkölcsi, szociális érzékenységeinek alakítása és az önkifejező törekvéseik támogatása,
- ❖ társaikhoz való alkalmazkodás során fejlődik önuralmuk, együttműködő képességük és toleranciájuk,
- ❖ a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak és akaratának, szokás- és normarendszerének megalapozása,
- ❖ a nemzetiséghez tartozó gyermekek eltérő életmódjának, kultúrájának kölcsönös elfogadtatása,
- ❖ a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek érzelmi és erkölcsi fejlődését segítő korrekciós és kompenzációs fejlesztések, speciális fejlesztő tevékenységek biztosítása, ha szükséges, külső szakemberek segítő közreműködésével.

5.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Cél: az anyanyelv szeretetére és megbecsülésére nevelés. Olyan gyermekek nevelése, akik az életben bátran, érthetően, gazdag szókincsrel, változatosan fejezik ki magukat.

Feladat:

- ❖ beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetéssel a kommunikáció különböző formáinak alakítása: nonverbális kommunikáció, metakommunikáció,
- ❖ a gyermekek már meglévő anyanyelvi képességeinek differenciált fejlesztése,
- ❖ a gyermekek természetes beszéd - és kommunikációs kedvének fenntartása, gyermeki kérdések ösztönzése, meghallgatása,
- ❖ élmények és tapasztalatok szerzése a gyermeket körülvevő természeti és társadalmi környezetről, a környezettudatos magatartás megalapozása,
- ❖ spontán és tervezetten szerzett tapasztalatok, ismereteinek rendszerezése, bővítése,
- ❖ a gyermekek természetes kíváncsiságára és tevékenységi vágyára építve, a környező világot megismerni akaró képességek kibontakoztatása, fejlesztése.

5.4. Az óvodai élet megszervezésének elvei

Hetirendi javaslat

A gyermekek személyiségének fejlesztése a megfelelő egyre növekvő időtartamú, párhuzamosan, komplex módon is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósul meg.

Intézményünkben a mozgás kivételével, a tevékenységek: a verselés, mesélés; ének, zene, énekes játék, gyermektánc; rajzolás, festés, mintázás, kézi munka; a külső világ tevékeny megismerése mind az osztott, mind az osztatlan csoportban kötetlen formában kerülnek megszervezésre. A tevékenységi rendszer mellett jelen van az értelmi, érzelmi, akarati, testi, szociális nevelés is.

Napirendi javaslat

A MIÓVI intézményeiben alkalmazott napirend, megtalálható a helyi pedagógiai program dokumentumaiban. A napirend rugalmas, folyamatos, igazodik a szervezett tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, igényeihez a helyi szokás és szabályrendszer figyelembevételével. A napirend összeállításánál tiszteltben tartjuk a szabad játékot és a tevékenységen keresztül szerzett tapasztalatok fontosságát.

Ünnepek

Az ünnep a maga sajátos tartalmával, külső megjelenésével különleges érzelmek átélésére ad lehetőséget. A közös készülődések, tervezgetések távlatot jelenthetnek a gyermek számára. Az ünnep célját akkor éri el, ha az óvoda mindennapjaitól eltérő külsőségek között zajlik, szervezésében a gyermekek is részt vesznek, koruknak megfelelő tevékenységgel. Amennyiben lehetséges, a szülőket is bevonjuk az előkészületekbe, az ünnepi események lebonyolításába. Az óvodapedagógusok lehetőséget teremtenek arra, hogy a család és az óvoda között elmélyült kapcsolat alakuljon ki, egymás szokásait, értékrendjét jobban megismerhessük, közelítsük nevelési elveinket. A gyermekek életkoruktól függetlenül – de figyelembe véve életkori sajátosságait – minden ünnepen részt vesznek. A közös programok nem csak az ünnepeket tartalmazzák, hanem a szülőkkel együtt megtervezett kirándulásokat, sportnapokat, kulturális eseményeket, s az ezekre való felkészülést. Az óvodai ünnepek, ünnepélyek, jeles napok nyitott, vagy zárt megrendezését az óvodapedagógusok döntenek el figyelembe véve a gyermekek fejlettségét, az óvoda hagyományait, a gyermekek és a szülők igényeit. Az ünnep fényét emeli a feldíszített óvoda, az ünneplő ruha felnőtteknek és gyermekeknek egyaránt. A nevelési év során nyílt és zárt formában ünnepeljük a természeti és társadalmi jeles napokat. Figyelembe vesszük

az értékteremtő hagyományok megteremtését és éltetését. A szülőkkel együttműködve a mindenkori járványügyi szabályoknak megfelelően szervezzük és valósítjuk meg rendezvényeinket. Az ünnepek szervezésénél figyelembe vesszük, hogy a 3-7 éves gyermekek érzelmeiken keresztül látják a világot. Arra emlékeznek szívesen, ami lelküket, érzékszerveiket megragadja. Ezért az ünnepi készülődés a külsőségekben való megjelenítésén túl, élményt nyújtó tevékenységeket jelent számukra.

Az ünnepek dokumentálását a csoportnaplókban az érzelmi nevelés és szocializáció foglalja magában, tartalmazza az ünnepekhez, valamint az eseményekhez kapcsolódó tervezési-szervezési feladatokat. Az ünnepek, jeles napok részletes tervei megtalálhatók a Miskolci Integrált Óvodai Intézmény tagintézményeinek munkatervében és pedagógiai programjában.

6. A MIÓVI kapcsolatrendszere

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény kapcsolatrendszere

Alapelveinkkel összhangban, saját nevelési céljainkat és feladatainkat a családi nevelés kiegészítéseként terveztük meg, mert tiszteletben tartjuk, hogy a gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Szeretnénk gyermekeink fejlesztését a szülők együttműködésével megvalósítani, melynek alapja a kölcsönös bizalom és tisztelet.

Óvoda – család- szülői közösségek, szervezetek, értesítendő hozzátartozó

Cél az együttműködésen alapuló, bizalomra épülő partneri kapcsolat kialakítása a hatékony nevelés érdekében. A MIÓVI alkalmazotti közössége arra törekszik, hogy a szülők megelégedésére a családi nevelést kiegészítve gondozzuk, ápoljuk, védjük, szocializáljuk, neveljük és fejlesszük a gyermeket. Az óvodai nevelés nem lehet eredményes családi megerősítés nélkül, elengedhetetlen az összhangban történő nevelés. Elvünk, hogy a jó kapcsolat semmi mással nem pótolható. Igyekszünk az együttműködés formáit körültekintően megszervezni, mely az információk áramlását, a szemléletformálást, az óvoda tartalmi munkájának megismertetését, a gyermekek egyéni fejlődésének jellemzőit hivatott közvetíteni. Fontos számunkra, hogy emberi magatartásunkban, szakmai felkészültségünkben egyaránt példamutatóak legyünk.

Együtt a családokkal

Az óvodapedagógusoktól elvárás, hogy ismerjék azokat a kihívásokat, szerepvárásokat, amelyekkel napjainkban a kisgyermekes szülők szembesülnek. Ezek figyelembevételével előítéletmentes, elfogadó attitűddel, nyitott, partneri kommunikációra képesen alakítsák a szülőkkel való kapcsolatukat, támogassák őket gyermekeik nevelésében, a szülői szerepben való helytállásukban, segítsék elő, bátorítsák a családok bevonódását az intézmény életébe. A gyermekek eredményes fejlesztése érdekében a családot rendszerként értelmezzük, építünk a szülők bevonására, aktív részvételére. Támogató környezetet nyújtunk a szülők gyermeknevelési kompetenciáinak erősítéséhez, a szülői reziliencia fejlesztéséhez, valamint a segítő szolgáltatások igénybe vételéhez.

Az együttműködés alapelvei

- ❖ Kölcsönös nevelőtársi viszony, mely minden előítélettől mentes, kölcsönös bizalom.
- ❖ Az óvodapedagógus irányító és modell szerepe.
- ❖ A családi hagyományok és értékek megőrzése.
- ❖ Az óvoda működésének és nevelési programjának megismertetése.
- ❖ A családi nevelés segítése, egyéni igények figyelembevétele.

Az együttműködés formái

- ❖ célok tisztázása, egyeztetése, azonos követelményrendszer kialakítása,
- ❖ a fejlődés közös értékelése,
- ❖ pedagógus, más fejlesztő szakember tanácsa, módszertani segítségnyújtása,
- ❖ közös programok szervezése,
- ❖ szülői értekezlet,
- ❖ egyéni konzultáció,
- ❖ fogadóóra,
- ❖ családlátogatás,
- ❖ tanácsadás.

A **Szülői Szervezet** és az **Óvodaszék** figyelemmel kíséri az óvodában folyó nevelőmunka eredményességét, a gyermeki jogok érvényesülését, gyakorolja törvényes jogait az óvodai nevelőmunkával kapcsolatban, segít az óvoda és családi nevelés összhangjának megteremtésében

Egészségügyi intézmények

A gyermekek egészséges fejlődésének folyamatos vizsgálatát, ellenőrzését az óvoda orvosa, védőnője, fogorvosa látja el.

A kapcsolattartás formái:

- ❖ Évente egy alkalommal minden csoportban orvosi vizsgálat elvégzése, az egészségügyi problémákkal küzdő gyermekek szakorvosi rendelésre történő beutalása.
- ❖ Évente egy alkalommal fogászati szűrés.

A MIÓVI és a fenntartó kapcsolata

Célunk a kapcsolat lehetőségeinek folyamatos felülvizsgálatával az intézmény fenntartójával, illetve annak munkatársaival való eredményes és hatékony együttműködés.

Kapcsolattartás formái:

- ❖ Havi rendszerességgel értekezletek alkalmával.
- ❖ Elektronikus és papíralapú levelezés formájában.
- ❖ Online meeting szervezésével.
- ❖ Szükség esetén személyes találkozások szervezésével.

7. Az óvodai élet tevékenységformái

7.1. Játék

A játék a gyermek sokoldalú, hatékony, fejlesztő, önkéntes tevékenysége. A MIÓVI teljes nevelőtestülete és alkalmazotti közössége tiszteletben tartja és támogatja a zavartalan, szabad játéktevékenységet. Megteremti annak személyi, tárgyi és közösségi, érzelmi feltételeit. A gyermek a közösségi életből a külvilág és a belső világából származó benyomásait dolgozza fel, ezáltal fejlődik az egész személyisége.

Az óvodai nevelésünk során építünk a gyermek érdeklődésére, a motivált tevékenység iránti nyitottságára, ami által a játéktevékenység az óvodai nevelésünk leghatékonyabb eszközévé válik. A gyermek egész személyiségét fejlesztő tevékenységének mindennap, visszatérő módon,

zavartalanul kell teljesülnie. A gyermek a kortársai játszótársi kapcsolatát megelőzően elsősorban a szülő, nagyszülő, óvodapedagógus együttműködésével játszik.

A felnőtt modell szerepe elengedhetetlen a megismerő folyamatokban és a személyiség fejlődésében. Az óvodapedagógus hatékony támogató tevékenysége hatást gyakorol a gyermekek közötti kapcsolatok kialakulásában. A játéktevékenységhez szükséges feltételekre, kreativitást kibontakoztató, fantáziát fejlesztő eszközökre, fejlesztő játékokra, élményekre van szüksége a gyermeknek, amit az óvodapedagógusok mindennap megteremtnek.

A gyermekek napi játécai gyakorló, konstruáló, szerep- és szabályjátékokból állnak. Az óvodapedagógus megteremti az elmélyült játék feltételeit és támogatja a gyermeket abban, hogy zavartalanul megélhesse érzelmeit, kijátszhassa érzéseit. Az óvodapedagógus helyzetfelismerésének köszönhetően együtt játszással, ösztönzéssel, bátorítással, esetleg indirekt magatartással van jelen a gyermek tevékenységében. Prioritásként kezeljük az intézményeinkben a szabad játék túlsúlyának érvényesülését, amit tervező tevékenységünk során megjelenítünk a napi és hetirendünkben.

7.2. Tevékenységben megvalósuló tanulás

A MIÓVI prioritásként kezeli a tevékenységeken keresztül történő tapasztalatszerzést. Az óvodai nevelésünket komplex módon áthatja. Szervezett időkeretben, spontán lehetőségek során természeti és szimulált környezetben valósul meg. A gyermekek előzetesen megszerzett tudására építve biztosítunk szenzitív környezetet, amelyben a gyermek utánzásos, spontán, játékos, irányított, gyakorlati problémamegoldó, cselekvő aktivitása dominál.

7.2.1. Verselés, mesélés

A ritmussal, dallammal, mozgással kísért mondókák, versek, mesék, ringatók, ölbéli játékok biztonságot adnak a gyermeknek és hozzájárulnak az anyanyelvi és az érzelmi neveléshez. A magyar gyermekköltészet, népköltészet a kortárs és a klasszikus irodalmi alkotások megfelelő alkalmat tartogatnak a mindennapos irodalmi élmény átélésére. A mesélés, verselés, a gyermek értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését támogatja. Az óvodapedagógusok a bábozás, dramatizálás eszközeit alkalmazzák a képi formák megjelenítését, alkalmazzák viselkedésformák feltáró elemző tevékenysége során is. A mese hatására alakul a gyermek szemlélete, világképe, a természeti és társadalmi környezethez való viszonya. Érzelmeit megéli, szorongásait oldja, megoldást kereső attitűddel gazdagítja. A mesehallgatás bensőséges légkört teremt, továbbá belső képalkotás során az élményeit könnyedén dolgozza fel. A gyermek önálló mesélése lehetőséget ad az önkifejezésre és a mentális egészség védelmére.

7.2.2. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodáinkban a gyermekek zenei érdeklődését a pedagógusok ölbéli játékokkal, népi gyermekdalokkal, élő zenével keltik fel, általa formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. A gyermekek megismerkednek a ritmus, dallam, mozgás, táncmozdulat, néptánc, népi játék, hagyomány szépségeivel, értékeivel. A zenei nevelés által fejlődik anyanyelvi készségük, hallásuk, mozgásuk, érzelmi intelligenciájuk. Az igényesen megválasztott dalanyag támogatja a nemzeti identitástudat erősítését. Az zene intézményeinkben a mindennapi tevékenységek szerves részét képezik. Nagy jelentőséget tulajdonítunk a tehetségigéreték felismerésére és képességeinek kibontakoztatására.

7.2.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az alkotó tevékenységre a MIÓVI óvodáiban mindennap lehetősége van a gyermekeknek. Az óvodapedagógusok változatos eszközöket, kreativitást fejlesztő lehetőséget kínálnak. A gyermekek képzeletvilágának megjelenítésére differenciált lehetőséget biztosítunk. A gyermekek alkotásait lehetőség szerint bemutatjuk az intézmény faliújságján. A tehetség ígéreték felismerése után a gyermekeknek kiemelt feladatokkal, lehetőségekkel támogatjuk a fejlődését. Fontosnak tartjuk a kreatív önkifejezést, a fantáziavilág gazdagítását, és az esztétikai érzékük fejlesztését.

7.2.4. Mozgás

A mozgás mindennap jelen van intézményeink életében. Az egészségfejlesztő, egyéni, eltérő érzési ütemhez igazodó mozgásos játékok, feladatok a készségek, képességek kibontakoztatásának fontos eszköze. A mozgás során fejlődik finommotoros mozgáskészségük, nagymozgásuk, mozgáskoordinációjuk, értelmük. Az óvodapedagógusok törekednek arra, hogy olyan mozgást kínáljanak a gyermekeknek, ami örömmel kísért és biztonságot jelent. A mozgás által fejlődik az állóképesség és a kondíció. A komplex mozgások beépülnek a mindennapokba, ezáltal együtt hatnak a személyiség fejlődésére, együttműködésre. Intézményeinkben kiemelt figyelmet kapnak tehetségígéretes- és a hátrányok enyhítését igénylő gyermekek.

7.2.5. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek megismerkedik a természeti és társadalmi környezetével. Tapasztalatot szerez a valóságról, a természet jeles ünnepeiről. Megtanul tájékozódni az életkorának megfelelő szinten, megismeri a szülőföldjét, az ott élő embereket, szokásokat, a közösséghez tartozást. Matematikai tapasztalatokat, téri, nagyságbeli viszonyokat, relációkat, összefüggéseket ismer meg, következtetések levonására válik alkalmassá. Fejlődik tér, sík, mennyiség szemlélete.

A MIÓVI pedagógusai, helyet, eszközöket, tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosítanak, hogy támogassák a környezettudatos magatartás kialakítását.

7.3. Munka jellegű tevékenységek

A játékba ágyazott munka jellegű tevékenység fontos eszköze az önkiszolgálás kialakulásának. A gyermek szívesen, aktívan végez a közösségért megbízatást, segít a felnőtteknek és társaiknak. Értékké válik a naposi munka, a környezet rendjének gondviselése, növény és állatgondozás. A munka jellegű tevékenységek által fejlődik felelősségük és a közösségi kapcsolatuk. A MIÓVI óvodapedagógusai a gyermeki munkát tudatosan szervezik, ellenőrzik, értéklik.

8. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végére eléri az iskolai alkalmasságot. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához.

- ❖ A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezett, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

- ❖ A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- ❖ Az önkéntelen emlékezet és közvetlen felidézés mellett megjelenik a bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- ❖ Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartama, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- ❖ A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek

- ❖ érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
- ❖ elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb természeti és társadalmi környezetét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak,
- ❖ az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtellel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek

- ❖ egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- ❖ feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásában, egyre eredményesebb- szükség szerint kreatív,
- ❖ a feladat elvégzésében nyilvánul meg, kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el csak el a fentiekben leírt fejlettség.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

A szlovák nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelésben részesülő gyermekek körében

A családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként:

- ❖ a gyermekekben alakuljon ki pozitív érzelmi viszony a nemzetiség kultúrája és nyelve iránt,
- ❖ életkorának és egyéni képességeinek megfelelően rendelkezzen olyan szókinccsel, amely lehetővé teszi, hogy a megszerzett ismereteket tudja a nemzetiség nyelvén közvetíteni,
- ❖ tudjon tájékozódni a kommunikációs helyzetekben,
- ❖ ismerjen a szlovák nemzetiség, az anyanemzet (anyaország) kultúrájából merített dalokat, meséket, verseket, mondókákat és játékokat,
- ❖ ismerkedjék meg a helyi nemzetiségi szokások, hagyományok és tárgyi kultúra értékeivel; tanulja meg azok tiszteletét és megbecsülését.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése során a nevelés hatására a sérülés arányában a kisgyermeknél is ki kell alakulnia az:

- ❖ alkalmazkodó készségnek,
- ❖ akaraterőnek,
- ❖ önállóságra törekvésnek,
- ❖ együttműködésnek.

A fejlesztés céljait minden esetben a fejleszhetőséget tükröző gyógypedagógiai-orvosi-pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira kell építeni; a multiszenzoros fejlesztés magába foglalja a:

- ❖ vizuális,
- ❖ akusztikus,
- ❖ motoros képességek,
- ❖ a beszéd és nyelvi készségek fejlesztését,
- ❖ taktilis mozgásos észlelés folyamatait.

9. A gyermekek fejlettségi szintjének mérése, értékelése, dokumentációja

9.1. A mérés, értékelés folyamata és dokumentációja

Az iskolai életmódra való alkalmasságnak, az iskolára való felkészítésnek értelmi, érzelmi, akarat, testi, és szociális kritériumai vannak, melyek nélkül a sikeres iskolakezdés nem valósulhat meg. Az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kritérium rendszere és az EMMI rendelet vonatkozó pontjai alapján tagintézményeinek nevelőtestülete összeállította, fejlődés jellemzői óvodáskor végére kritérium rendszert, és az erre épülő egyéni fejlődést dokumentáló naplót. Pedagógiai programunk megvalósítása során valamennyi gyermekünk fejlődését óvodába lépésüktől kezdve folyamatosan, elsősorban megfigyeléseken alapuló módszerrel követjük. Tagintézményi szinten eltérően alkalmazzák a DIFER mérést. A „Gyermekek fejlődésének nyomon követési dokumentumai” rendszerben a gyermeki értékeléseket az alábbi mérés metodikai módszerek alapján végezzük, szem előtt tartva a nevelőtestület kompetenciáját. A nyomon követés dokumentumai és szabályozása a tagintézményeinkben eltérőek.

9.2. A pedagógiai munka tervezése, mérése, értékelése

Az intézményi munka minőségbiztosítása

Az EMMI rendelet XV. fejezetében és a 363/2013. (VIII.30.) Kormányrendelet mindenkor hatályos szabályainak megfelelően történik. A feladatok rendjét a mindenkori nevelési évre szóló intézményi Szervezeti és Működési Szabályzat és a Munkaterv tartalmazza.

Az intézményi munkát érintő egyéb értékelések

Az igazgató és a tagintézmény-igazgatók éves értékelése az intézményi nevelő-fejlesztő munkáról.

Az éves munka értékelésének alapja a nevelési év:

- ❖ Belső szakmai ellenőrzéseit követő értékelések, melynek alapját a mindenkor hatályos nevelési év munkatervi mellékletében megtalálható „Pedagógiai ellenőrzések” melléklete tartalmazza.
- ❖ Az aktuális önértékelések és tanfelügyeleti ellenőrzések értékelése alapján hozott intézkedési tervek megvalósításának eredményei.
- ❖ Az Intézményi Önértékelés, Tanfelügyelet és Pedagógus minősítések éves értékelési eredményei.

9.3. A dokumentum vezetésének MIÓVI szintű szabályozása

Lépés megnevezése	2,5- 3-4 éves és az Új belépő gyerekek	5-7 éves gyermekek
A gyermeki értékelés időpontjai	Anamnézis felvételének határideje: szeptember 30. Értékelés: Január 31. Június 30.	Értékelés: Január 31. Június 30.
A szükséges fejlesztési területek és feladatok meghatározása	Január 31.	Október 31. Január 31.
A szülők tájékoztatása	Október 31. Január 31. Június 30.	Január 31. Június 30.

Szükség esetén szakember bevonása a fejlesztésbe

A Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei, gyermekorvos, védőnő, logopédus, óvodapszichológus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus és egyéb szakemberek bevonása a fejlesztés folyamatába.

Feltáró módszerek	Feldolgozó módszerek
Megfigyelés, mint elsődleges módszer ❖ közvetlen ❖ közvetett	Minőségi elemzés Mennyiségi elemzés

Vizsgálat:

- ❖ beszélgetés,
- ❖ keletkezett gyermeki produktumok elemzése,
- ❖ szociometria,
- ❖ aktometria,
- ❖ diszlexia,
- ❖ diszkalkulia,
- ❖ egyéb speciális vizsgálatok.

9.4. Mérő és vizsgáló eszközökkel, módszerekkel kapcsolatos elvárások

- ❖ szakmailag megalapozott legyen,
- ❖ fogja át a gyermeki személyiség egészét,
- ❖ illeszkedjen a helyi nevelési programhoz,
- ❖ eredményei számszerűsíthetők legyenek,
- ❖ könnyen kezelhető legyen,
- ❖ ne igényeljen túlzott adminisztrációt,
- ❖ kezelje egységében az ellenőrzés, mérés, értékelés, minőségbiztosítás fogalomkörét.

10. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének megvalósítása

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének eredményességét elősegítő óvodapedagógusi jellemzők:

- ❖ Az elfogadás, integrálás, inklúzió természetes a számára.
- ❖ Folyamatos, rugalmas napirendet biztosít.
- ❖ Olyan tevékenységeket szervez, amelyekben minden gyermek képességének megfelelően lehet aktív.
- ❖ Empatikus, toleráns, rugalmas attitűddel rendelkezik.
- ❖ Nyitott a munkáját segítő szakmai kapcsolatok építésére, az együttműködésre.
- ❖ Igénye van a szakmai fejlődésre.
- ❖ Tisztában van saját kompetenciáinak határaival.

10.1. Óvodánk nevelési gyakorlata a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében

Óvodánk tudatosan és felkészülten fogadja be a sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekeket a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtésével az alábbiak szerint:

- ❖ sajátos nevelési igényű gyermekek, azaz azok a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékosak, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékosak, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek,
- ❖ beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek - azaz azok a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorukhoz viszonyítottan jelentősen alul teljesítenek, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzdenek, közösségbe

való beilleszkedésük, továbbá személyiségfejlődésük nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat,

- ❖ értelmileg enyhén sérült, tanulásban akadályozott és beszéd fogyatékos, valamint a pszichés fejlődés zavarai miatt sajátos nevelési igényű gyermekeket.

Befogadó szemléletünk alapelvei:

- ❖ Az integrációt az egész nevelőtestület felvállalja.
- ❖ A csoportjukban integrációt folytató kollégákat az egész alkalmazotti közösség támogatva segíti.
- ❖ A gyógypedagógus komplex segítséget nyújt a befogadó intézménynek.
- ❖ Kiemelt figyelmet fordítunk a szülővel történő kölcsönös kommunikációra, a hatékony együttműködés kialakítása érdekében.
- ❖ Szükség esetén óvodapszichológus támogatja, segíti az óvodai csoportokat és a szülőket.

Az óvodapedagógus feladata:

- ❖ A sajátos nevelési igényű gyermekek terhelhetőségéhez igazított nevelés, fejlesztés megvalósítása.
- ❖ Az óvodapedagógusi kompetenciákkal hátránykompenzáció megvalósítása a fejlesztési irányt meghatározó szakértői vélemény diagnózisa, javaslata, illetve, a gyógypedagógussal való folyamatos konzultáció alapján.
- ❖ A fejlesztés elemeinek, felépítésének a gyermekek fejlettségi szintje, fejlődési üteme alapján történő meghatározása, melyben az egyes fogyatékosági típusnak megfelelően más - más terület kap nagyobb hangsúlyt.

Az eredményes integrált nevelés megvalósításának folyamata:

A befogadás szakasza

Célunk, hogy:

- ❖ A sajátos nevelési igényű gyermek illeszkedjen be az óvodai csoportba, a csoport fogadja őt be, a közösség hasonlóan rá húzóerőként.
- ❖ Az óvodai nevelés és a gyógypedagógiai fejlesztés hatására képességei optimálisan fejlődjenek.
- ❖ A többségi gyermek és felnőtt közösség az együttélés során olyan humán értékekkel gazdagodjon, mint elfogadás, tolerancia, segítőkészség, értékelődjön fel az egészség, mint érték.

A nevelés, fejlesztés szakasza

A nevelőtestület feladata:

- ❖ Valamennyi pedagógusnak ismernie kell a különböző eljárásrendeket, helyettesítés esetén a csoportos óvodapedagógusokkal konzultáció a gyermek nevelésének, fejlesztésének módjáról.

Az óvodapedagógus feladata:

- ❖ Megfigyelések, elvégzése, dokumentálása.
- ❖ A gyermek csoportban történő fejlesztésének megvalósítása differenciált fejlesztéssel.
- ❖ Folyamatos konzultáció a gyógypedagógussal.
- ❖ A gyermek kontroll vizsgálatának előkészítése.
- ❖ Folyamatos kapcsolattartás és konzultáció a szülővel.

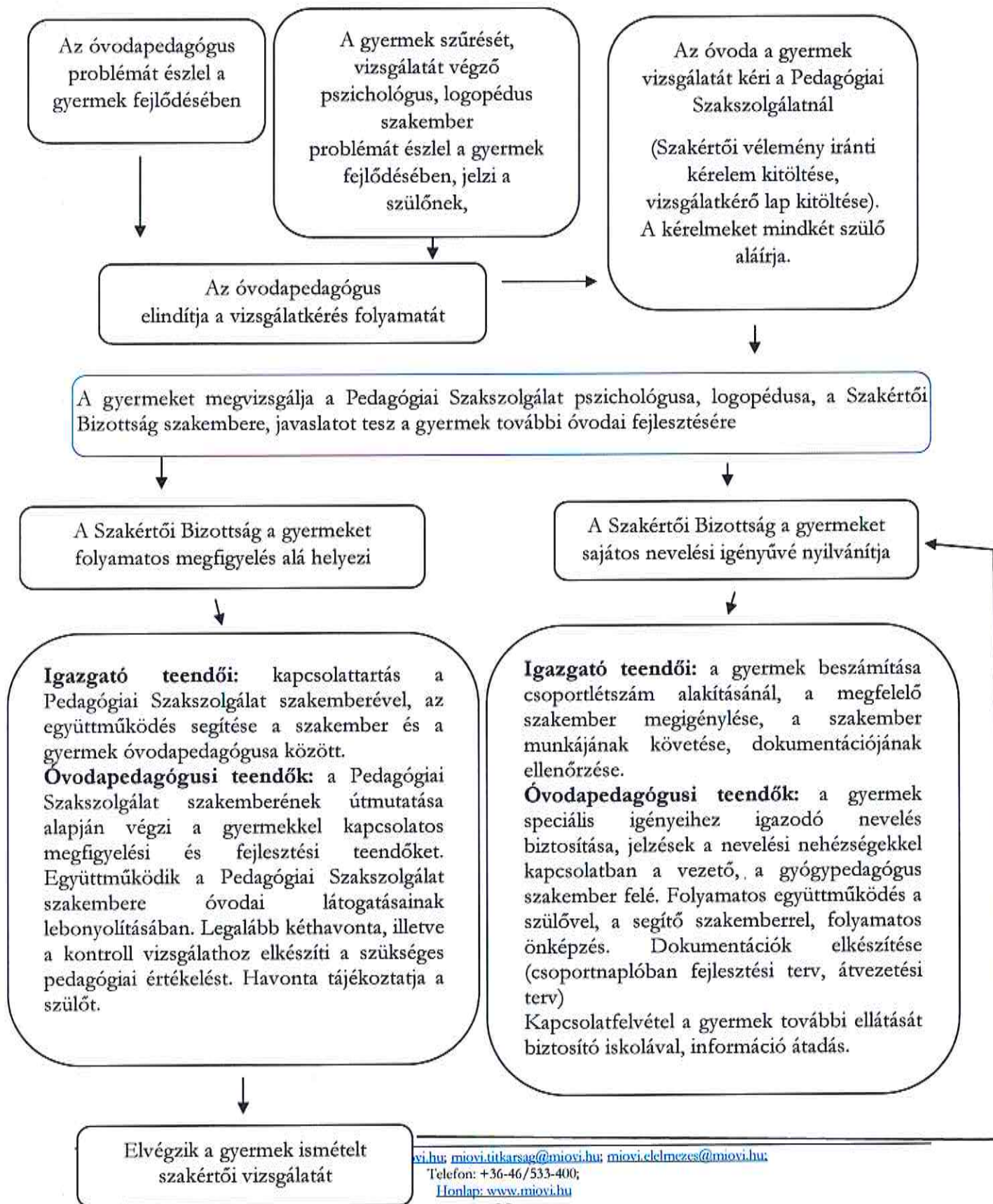
Várható eredmények

- ❖ A gyermekek számára természetessé válik a másság elfogadása, szeretik, segítik társaikat.
- ❖ A többségi szülői közösség elfogadóbbá, támogatóvá válik.
- ❖ Az óvoda nevelési, tanulási gyakorlata segíti, hogy minden gyermek egyéni képességei, érdeklődése szerint vegyen részt az óvodapedagógusok által felkínált tevékenységekben.
- ❖ Az óvodapedagógusok egyre több olyan módszert ismernek és alkalmaznak, amellyel segíteni tudják a SNI-s gyermekek óvodai csoportba való befogadását.

Az óvodából iskolába történő átmenet szakasza

- ❖ Beiskolázáshoz szükséges kontroll vizsgálat előkészítése.
- ❖ A gyermek iskolai készültségének vizsgálatával kapcsolatos valamennyi óvodapedagógusi mérés, megfigyelés eredményének megismertetése a szülővel.
- ❖ A szülő segítése az iskolaválasztásban.
- ❖ Óvoda- iskola átmenet megvalósítása az eljárásrendnek megfelelően.
- ❖ Óvoda–iskola átmenet komplex (mérésen és/vagy nyomon követésen és/vagy intézményi együttműködésen alapuló), differenciált, pedagógiai támogatással valósul meg

10.1.1. Eljárásrend sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése esetén

10.2. Óvodánk nevelési gyakorlata a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esetében

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a Pedagógiai Szakszolgálat szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít. Közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. A gyermek fejlesztő foglalkozáson való részvétele szükséges. A fejlesztő foglalkozás a Pedagógiai Szakszolgálat irányításával és az általa készített szakvélemény alapján, az óvodai nevelés keretében, fejlesztőpedagógus részvételével valósítható meg.

Cél: a gyermek társas kapcsolatai kialakításának, magatartás szabályozási hiányosságainak csökkentése.

A sajátos tendenciát mutató személyiség fejlődésének figyelembevételével a közösségbe történő integrálása, megismerő funkcióinak differenciált fejlesztése.

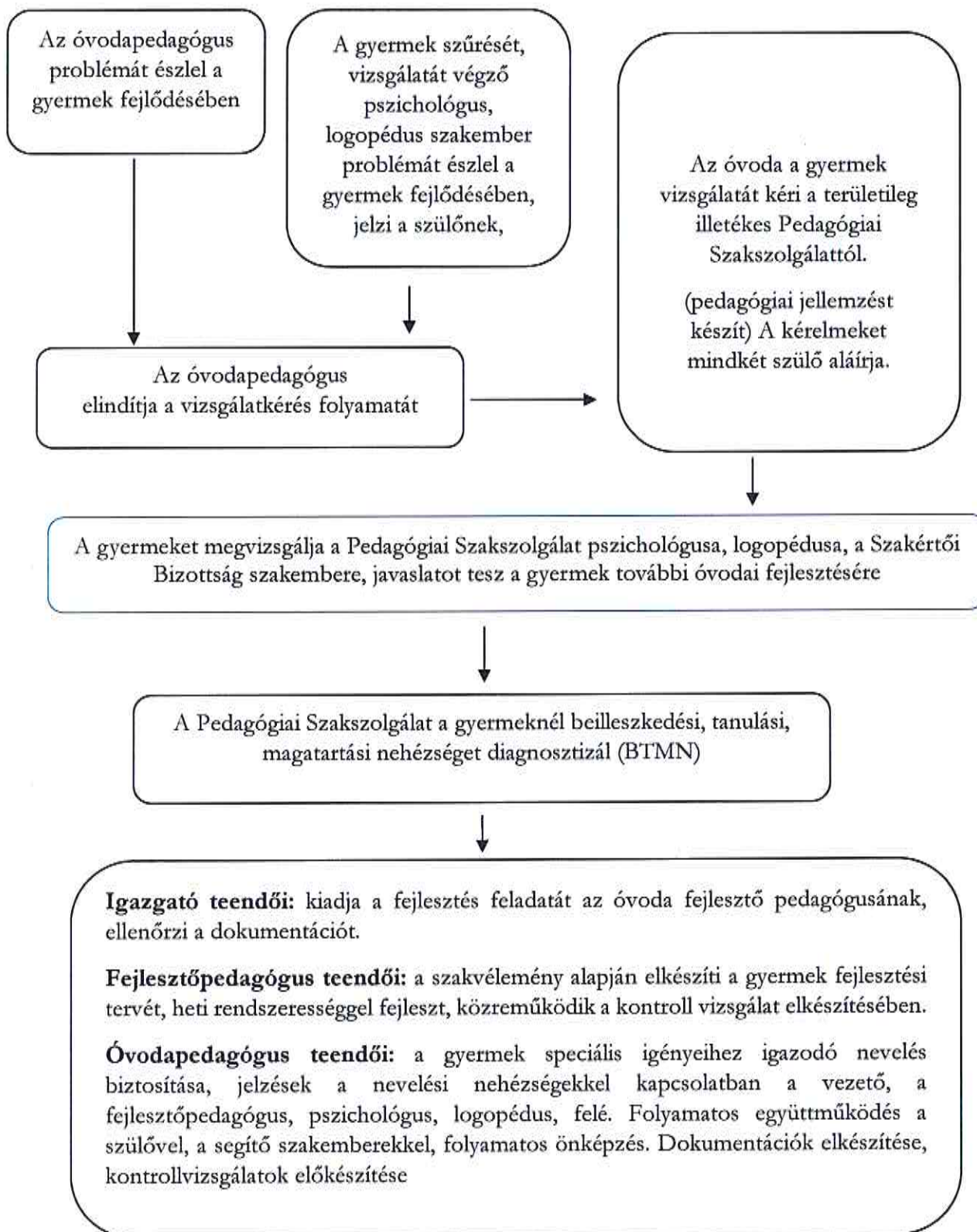
Az óvodapedagógus feladata

- ❖ Elfogadó, befogadó óvodai légkört alakít ki.
- ❖ Differenciált bánásmóddal, pozitív megerősítéssel, társas kapcsolatokat alakít ki.
- ❖ Óvodapedagógusi kompetenciáival segíti a gyermek fejlesztését.
- ❖ A gyermek sajátos tendenciát mutató személyiség fejlődésének figyelembevételével valósítja meg a közösségbe történő integrálást, fejlesztést.
- ❖ Csökkenti a gyermek magatartásszabályozási hiányosságait.
- ❖ Az óvodapedagógus a szakvéleményben foglalt iránymutatások figyelembevételével tervezi nevelő, fejlesztő munkáját.
- ❖ Nevelő, fejlesztő munkája során törekszik egyéni - és kiscsoportos foglalkoztatási keretek között történő differenciált fejlesztésre.
- ❖ Egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres.
- ❖ Együttműködik a gyermeket ellátó más szakemberekkel (logopédus, pszichológus, fejlesztőpedagógus).
- ❖ Folyamatosan tájékoztatja a szülőt gyermeke fejlődéséről.
- ❖ Segítséget nyújt az otthoni neveléshez.
- ❖ A gyermek kontroll vizsgálatát előkészíti.
- ❖ Elősegíti a zökkenőmentes óvoda-iskola átmenetet.

Várható eredmények

- ❖ A gyermek beilleszkedik a csoportba, a szokás-szabály rendszert elfogadja, alkalmazkodik hozzá.
- ❖ Magatartása az életkor szerinti elvárható viselkedési formák felé közelít.
- ❖ A tanuláshoz szükséges képességei az óvodapedagógusi és fejlesztőpedagógusi fejlesztés hatására fejlődnek.

10.2.1. Eljárásrend BTMN gyermekek integrált nevelése esetén

10.3. Óvodánk nevelési gyakorlata a kiemelten tehetséges gyermekek nevelése terén

A nemzeti köznevelési törvény szerint „kiemelten tehetséges gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.”

Óvodában még jellemzően tehetségigérettel találkozunk, felismeréséhez három területen kell megfigyelünk a gyermeket: milyen képességgel rendelkezik, amely átlagon felülinek tekinthető, emellett mennyire jellemző rá a magas fokú kreativitás és az erős motiváció.

Kiemelkedő képességterületek lehetnek az alábbiak:

- ❖ nyelvi,
- ❖ zenei,
- ❖ matematikai-logikai,
- ❖ vizuális, térí,
- ❖ testi-mozgásos,
- ❖ szociális-interperszonális,
- ❖ intraperszonális

A magas fokú kreativitással rendelkező gyermek nehezen illeszthető keretek közé, kérdésfeltevése és problémamegoldása sem a megszokott, viselkedése sokszor nem bejósolható, ezért "zavaró" lehet.

Az érdeklődési köréhez köthető erős motiváltság, folyamatos, kíváncsiság és az ehhez kapcsolódó elmélyülés szintén jellemzője az óvodai tehetségigéretnek.

Célunk a tehetségigéretes gyermekek nevelése, fejlesztése kapcsán kettős:

- ❖ tehetségének gondozása,
- ❖ gyengébb képességterületeinek fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladata

- ❖ Felismeri - szükség esetén kolléga vagy szakember segítségével- a tehetség megjelenési formáit.
- ❖ Teret ad a gyermek kreatív megnyilvánulásainak.
- ❖ Differenciált fejlesztéssel segíti kiemelkedő képességeinek kiteljesedését, fejlődését.
- ❖ Rugalmas napirenddel, elkülönülés lehetőségével biztosítja a gyermek számára az elmélyült alkotást.
- ❖ A gyermek gyenge területét (ami gyakran szocializációs probléma) tudatosan fejleszti.
- ❖ Lehetőségeket teremt a gyermek tehetségének óvodában, óvodán kívüli megmutatkozására (rajzpályázat, sportverseny, Bózsik-program, DVTK – ovi foci, versmondó verseny, dramatizálás).
- ❖ Tájékoztatja, és együttműködő kapcsolatot alakít ki a szülőkkel a tehetséges gyermek tovább fejlődésének érdekében.
- ❖ A tehetség specifikumának megfelelően irányítja a gyermeket szakemberekhez.
- ❖ Segíti a szülőket a tehetségigéretű gyermek megfelelő iskolatípusba való irányításában

Várható eredmények:

- ❖ A gyermek személyisége, s gyenge képességei, sokoldalúan, folyamatosan fejlődnek.

- ❖ Ön kifejező és önérvényesítő törekvések során a gyermek kiemelkedő teljesítményre lesz képes.
- ❖ A szülők támogatják a gyermeket tehetségük kibontakoztatásában.
- ❖ Tehetségének megfelelő iskolatípusban kezdi meg a tanulmányait.

11. Óvodánk gyermekvédelmi feladatai, szociális hátrányok enyhítése, esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

Felhasznált jogszabályok:

- ❖ 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- ❖ 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 42. § (1), 69. § (1) f)
- ❖ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 6. § (2) d)
- ❖ 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 25. §, 26. §
- ❖ 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról 82. § (2), (5), 83/A. §, 91/E. §, 91/F. §, 91/G. §, 91/H. §
- ❖ 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről XII. cím A szülői felügyelet,
- ❖ 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről Ötödik rész: A gyámság

Nevelési rendszerünkben a gyermekvédelem célja a prevenció, a gyermekek hátrányos helyzetének javítása és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszűntetésében segítségnyújtás, együttműködés az illetékes szakemberekkel, szakhatóságokkal.

Az óvodai gyermekvédelem elvei:

A gyermeki jogok elválaszthatatlanok az emberi jogoktól.

A gyermeket megilletik az alapvető emberi jogok és további jogként fogalmazódik meg a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemre és gondoskodásra való gyermeki jog.

Az óvoda a gyermekvédelmi észlelő-és jelzőrendszer tagja.

A jelzőrendszer működésének, működtetésének különös alapelvei:

- ❖ Az egyén szakmai felelősségének elve: az észlelő-, jelzőrendszer valamennyi résztvevőjének azonnali feladata elősegíteni a rossz bánásmód megszüntetését.
- ❖ Együttműködés elve
- ❖ Felelősség elve: kiskorú veszélyeztetése büntett elkövetésének gyanúja esetén a gyanút észlelő feladata (a Gyermekjóléti Szolgáltatáson kívül) hatósághoz is fordulni – így elősegítve a rossz bánásmód mielőbbi megszüntetését.
- ❖ Kompetenciahatárok betartásának elve: a rossz bánásmód súlyos esetét észlelőnek, nem feladata a nyomozás! A jelzőrendszer feladata ilyenkor a feljelentés megtétele.
- ❖ Írásbeliség elve: a gyermekkel kapcsolatos rossz bánásmód, illetve bántalmazás azonnali jelzését (telefonos, szóbeli, elektronikus stb.) követően minden esetben elengedhetetlen, hogy a jelzőrendszeri tag írásbeli feljegyzést is készítsen, amely a problémát konkrétan és körültekintően tartalmazza, és azt megküldje a gyermekjóléti szolgálatnak.

Az óvodapedagógus feladata, tevékenységei

- ❖ Kiemelt figyelmet fordít a gyermekek teljesítmény- viselkedés-és magatartászavaraira, testi, lelki tüneteire. A veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében aktívan közreműködik.
- ❖ Eleget tesz gyermekvédelmi észlelő-és jelzőrendszeri kötelezettségének:
 - jelez a gyermekvédelmi felelősnek,
 - jelez az óvodai szociális segítőnek,
 - jelez a tagintézmény-igazgatónak, igazgatóhelyettesnek,
 - aktívan részt vesz a jelzőlap, a pedagógiai vélemény, egyéb hatóság által kért adatszolgáltatásban,
 - részt vesz felkérésre esetkonferencián, esetmegbeszélésen, esetkonzultáción.
- ❖ Partneri kapcsolatot alakít ki a családokkal, megértő, segítő, elfogadó attitűd érvényesítésével. (családlátogatások, fogadóórák, beszélgetések, nyílt napok, szülői fórumok, családi közös programok.)
- ❖ Részt vesz a családok számára szervezett adománygyűjtésekben, elosztásban.
- ❖ Mentálhigiénés szemléletmódot érvényesít.
- ❖ Biztosítja az egészséges és balesetmentes környezetet.
- ❖ Részt vesz a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében.

Gyermekvédelmi felelős feladata, tevékenységei

- ❖ Éves gyermekvédelmi munkatervet és beszámolót készít.
- ❖ Működteti a gyermekvédelmi belső, külső jelzőrendszert.
- ❖ Szorosan együttműködik az óvodai szociális segítővel, a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagokkal, részt vesz a jelzések megfogalmazásában, küldésében.
- ❖ Részt vesz felkérésre esetkonferencián, esetmegbeszélésen, esetkonzultáción, gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzéseken, jelzőrendszeri értekezleteken.
- ❖ Gyermekvédelemmel kapcsolatos dokumentációt naprakészen vezet.
- ❖ Szükség esetén részt vesz a fogadóórákon, családot látogat.
- ❖ A törvényi előírásoknak megfelelően tájékoztatja a szociális juttatások lehetőségeiről a szülőket és a pedagógusokat.
- ❖ Segíti a pedagógusokat gyermekvédelmi feladatainak ellátásában, konzultáció keretében.

Óvodai szociális segítő tevékenységei

- ❖ Az óvodai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt az intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és az intézmény pedagógusainak. Az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat az óvodai szociális segítő a gyermekvédelmi felelőssel együttműködésben látja el.
- ❖ Az óvodai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermekvédelmi feladatokat lát el.

Ennek keretében segíti

- ❖ A gyermeket a korának megfelelő nevelésbe való beilleszkedéséhez, valamint a személyiségének fejlesztésében.
- ❖ A gyermeket a lehetőségei kibontakozásában.
- ❖ A gyermek óvodáztatási kötelezettségének teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását.

- ❖ A gyermek családját, a gyermek óvodai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában.
- ❖ Prevenációs eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és a jelzőrendszer működését.

11.1. Kapcsolattartás a gyermekvédelemben partner szervezetekkel

Partnereink	A partner képviselője	Kapcsolattartás módja
Szülők	A gyermekvédelmi szolgáltatásra szoruló gyermekek szülei	• Családlátogatások • Megbeszélések • Szülői értekezlet, • Fogadóóra
MESZEGYI Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény Módszertani Központ Család-és Gyermekjóléti Szolgálatok Család-és Gyermekjóléti Központ	óvodai szociális segítő családsegítők	• Esetmegbeszélések, esetkonferenciák, esetkonzultációk, jelzőrendszeri értekezletek • Személyes konzultáció az óvodai szociális segítővel • Jelzések megtétele • Segélyakciókban való részvétel
OKIT Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat	Szolgálat munkatársai	• Bántalmazás miatti akut krízis esetén az azonnali befogadás, titkos menekítés • Ideiglenes óvodai jogviszonnyal kapcsolatos ügyek
Családok Átmeneti Otthona Gyermek Átmeneti Otthona	Családgondozó	• Konzultáció a családgondozóval • A gyermek nevelésével megbízott szakemberek meghívása az óvoda szülői értekezletére, rendezvényeire
Területileg Illetékes Járási Hivatalok Gyámügyi Osztályai	Hivatal munkatársa	• Jelzési kötelezettség teljesítése, információ és adatszolgáltatás.
B.-A.-Z. Vármegyei Gyermekvédelmi Központ Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat	Gyermekvédelmi gyámok	• A gyermekvédelmi szakellátásban elhelyezett gyermekek gyámjával való kapcsolattartás.
Nevelőszülői hálózatok	Nevelőszülői tanácsadók	• Nevelőszülőknél elhelyezett gyermekek esetében kapcsolattartás, információ szolgáltatás.
Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala	Szociális és Köznevelési Osztály munkatársai	• Gyermekvédelmi támogatásokhoz és egyéb szociális támogatásokhoz óvodai igazolások nyújtása

Lakosságszolgálati Főosztály, Szociális és Köznevelési Osztály		
B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézménye	tagintézmény igazgató, ügyintéző, szakemberek	• Szakértői alap-és felülvizsgálatok • Nevelési tanácsadás • Logopédiai ellátás • Fejlesztőpedagógiai ellátás BTMN • Gyógytestnevelés • Óvodapszichológiai ellátás • Kiemelten tehetséges gyermekek, gondozása
B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottság	Igazgató, vizsgálatvezetők	• SNI-s gyermekekkel kapcsolatos vizsgálatok
Gyermekorvosok, óvodaorvos, Védőnői Szolgálatok	Orvosok, védőnők	• Egészségi okból veszélyeztetettek figyelemmel kísérése • Egészségvédelmi tanácsadás • Tisztasági vizsgálatok
Miskolc Megyei Jogú Város Nemzetiségi Önkormányzat	Elnök	• Esélyegyenlőség megteremtéséhez való hozzájárulás
Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala	Területi önkormányzati képviselő	• Hátrányos helyzetű családok gyermekeit nevelő intézmény támogatása a hátrányos helyzet csökkentése, esélyegyenlőség megteremtése érdekében

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.

Adószám: 15766115-2-05

OM azonosító: 028572

1. sz. melléklet

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Óvodai Fejlesztő Program

Azon feladatellátási helyek számára, ahol az aktuális nevelési év október 1-jei statisztika adatai alapján a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek együttesen számított aránya eléri a tíz százalékot.²

² A 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról 98.§ (5) b bekezdés

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elclmezses@miovi.hu;

Telefon: +36-46/533-400;

Honlap: www.miovi.hu

ÓVODAI FEJLESZTŐ PROGRAM

Az óvodai fejlesztő program minden pontja a hatályos jogszabályok figyelembevételével az Óvodai nevelés országos alapprogramjára épül, figyelembe véve az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt, valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 173.§-át.

Az óvodai fejlesztő program erősíti az óvodai nevelés azon területeit, amelyek kiemelkedő jelentőséggel bírnak a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésére, a szociális hátrányaik enyhítésére. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességének záloga a megfelelő minőségű óvodai nevelésben való részvételük.

Az iskoláskor kezdetéig a gyermekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első éve meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában. Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, óvodáskorban az agyi érési folyamatok lezárulásáig - megterhelés nélkül - rendkívül hatékonyan fejleszthetők.

A kisgyermekkorban történő pedagógiai támogatás jelentősen csökkentheti a későbbi iskolai kudarcokat. A hátrányos helyzetű családok gyermekei öt éves korukra lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest.

Az elmaradás oka a gyermeki fejlődés nem megfelelő ösztönzése, a szülők korlátozott erőforrásai, a megélhetési nehézségek okozta terheltség és az otthoni környezet hiányosságai miatt. Tudatos óvodai pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a hátrányos helyzetből származó lemaradások - szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel, a szülőket partnerre téve, velük együttműködve – sikeresen ellensúlyozhatóak.

A szülőkkel való együttműködés az otthon és az óvoda világának találkozásával, szülők és az óvodai dolgozók közötti kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, melyben az óvodapedagógusoknak helyzetüknél és képzettségüknél fogva kiemelt szerepük és felelősségük van.

1. Óvodai fejlesztőprogram célja

A program kijelöli az óvodai nevelés azon területeit, amelyek kiemelkedő jelentőséggel bírnak a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek optimális fejlődésének elősegítésében. Nem ad meg részletes pedagógiai tartalmakat, választandó nevelési tervet, nem nevez meg, nem ír le konkrétan alkalmazandó programokat, viszont kinyilvánítja azt a pedagógiai alapállást, amelyet hatékonyak tart az érintett gyermekek esélyegyenlőségének biztosításában.

Az óvodai fejlesztő program egy olyan rendszernek tekinthető, amelynek elemeit a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek érdekében nagyobb tudatossággal és mérhetően is nagyobb eredményességgel kell a nevelési folyamat fókuszába állítani.

Az óvodai fejlesztő program legfőbb jellemzője a gyermekközpontú és családorientált szemlélet, amely a kora gyermekkori fejlődés kérdésében kompetens minden szakma szerepét egyenrangúan fontosnak és egymást kiegészítőnek tartja. Így ösztönzi az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, melyek a szülőket támogatják, számukra erőforrást jelentenek, illetve a gyermekeknek szolgáltatásokat biztosítanak.

2. Kiemelt területek

2.1. Szervezési feladatok

- ❖ A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása a teljeskörű, rendszeres óvodába járás biztosítása a célcsoport körében.
- ❖ Az önkormányzat nyilvántartása alapján az óvodaköteles gyermeket nevelő családok felkeresése a védőnői és a Gyermejkölési Szolgálat segítségével.
- ❖ Az igazolatlan hiányzások minimalizálása érdekében rendszeres kapcsolattartás a családokkal.
- ❖ A szülők munkába állását lehetővé tevő nyitva tartás kialakítása.
- ❖ A nevelőtestület hatékony együttműködése érdekében rendszeres team munka működtetése valamennyi munkatárs részvételével, amelyeknek része a háromhavonként, vagy szükség szerint havonta értékelés, az esetmegbeszélések és a hospitálások.

2.2. Pedagógiai munka kiemelt területei

- ❖ Az óvodába lépéskor komplex állapotfelmérés, részletes anamnézis készítése a belépő gyermekekről.
- ❖ Anyanyelvi nevelés és fejlesztés (szókincs, nyelvi kifejezőkészség, beszédértés, beszéd észlelés fejlődésének elősegítése).
- ❖ Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés (az intézményes nevelésbe illeszkedés elősegítése, bizalom, elfogadás, együttműködés).
- ❖ Az egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztés (egészségtudat kialakítása, táplálkozás).
- ❖ Korszerű óvodapedagógiai módszerek (a gyermek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, differenciálás, kooperatív technikák, mozgás, zene felhasználása, szülőkkel való partneri együttműködés módszerei).

2.3. Gyermekvédelmi feladatok, szociális hátrányok enyhítése, esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

- ❖ Egészségügyi szűrővizsgálatok elvégzése minden, illetve speciális probléma esetén az arra rászoruló gyermek esetében (a gyermek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása, szükség esetén szakorvosi - szemészet, fülészet, ortopédia - vizsgálatának) kezdeményezése, megszervezése.
- ❖ Gyermekorvosi, védőnői tanácsadás rendszeres elvégzése (a szülők számára az együttműködő partnerekkel kialakított közös programok).
- ❖ Adományozások kezdeményezése, illetve szervezése (ruhák, játékok, könyvek gyűjtése, adományozása, kölcsönzése, kirándulások, rendezvények látogatása).
- ❖ A szociális ellátórendszerrel való aktív együttműködés (egyetlen gyermek se maradjon ki az óvodából a szülők szegénysége, az óvoda által kért természetbeni és pénzbeli hozzájárulások fedezetének hiányában).
- ❖ Családi nevelés támogatását célzó szülői csoportok működtetése (óvodapszichológusok, gyógypedagógusok, óvodai szociális segítők bevonásával).

Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel, különösen az alábbiakkal:

- ❖ Családsegítő -és gyermekjóléti szolgálatok (a szülők támogatása, erőforrásainak feltárása)
- ❖ Védőnői hálózat (a gyermekek óvodai beiratásának támogatása; korai képességgondozással kapcsolatos tanácsadás)
- ❖ Családok Átmeneti Otthonai
- ❖ Gyermekek Átmeneti Otthona
- ❖ Nevelőszülői hálózatok
- ❖ Pedagógiai Szakszolgálat (konzultációk biztosításának megtervezése és biztosítása)
- ❖ Roma Nemzetiségi Önkormányzat, illetve civil szervezetek (a gyermekek óvodai beiratásával, a hiányzás csökkentésével, iskolaválasztással, szülői programokkal kapcsolatos együttműködés) a gyermek fejlődéséről, szolgáltatások.

2.4. Óvoda-iskola átmenet támogatása

- ❖ Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka (a tanulási képességek megalapozása, a tanulási és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése, megoldási késztetés, monotónia tűrés, figyelemkoncentráció, az alkotásvágy szükséges szintjének kialakítása).
- ❖ Iskolaválasztás támogatása (a kijelölt iskolával, a szabad iskolaválasztással, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek előnyben részesítésével, a sajátos nevelési igényűvé, beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő, tehetség minősítéssel kapcsolatos felvilágosítás, tanácsadás).
- ❖ Az érintett iskolákkal közös óvoda - iskola átmenetet segítő program kidolgozása (DIFER mérés 4 éves korban, hospitálások, esetmegbeszélések, szakmai műhely, közös programok). A gyermekek fejlődésének után követése legalább az általános iskola első évében.

2.5. Szülőkkel, családokkal való kapcsolattartás, együttműködés

- ❖ Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel.
- ❖ A gyermekek egyénre szabott befogadásának biztosítása.
- ❖ Rendszeres napi, vagy heti tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, az egyéni fejlődési napló bejegyzéseinek, a gyermekek alkotásainak megbeszélése, elemzése.
- ❖ Egyéni beszélgetések, gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek kicserélése, a család szokásainak, értékrendjének megismerése, megértése.
- ❖ Szülői közösségek kialakítása, rendezvények szervezése, pl. farsang, karácsony, anyák napja, kirándulás stb.
- ❖ Partnerközpontú működés, szülői igények kiszolgálása.

A családi nevelés kiegészítésére irányuló tevékenységeink

- ❖ Bevonjuk a szülőket az óvoda életébe, szakmai támogatást adunk a neveléshez.
- ❖ A szülők igényéhez igazítva gyarapítjuk pszichológiai, pedagógiai ismereteiket.
- ❖ A családokkal közösen gazdagítjuk a gyermekek tapasztalatait.
- ❖ Közvetítő szerepet vállalunk a családok és a speciális szolgáltató szociális ellátó intézmények között.

3. Gyermekképünk

Gyermekeinket az óvodában érzelmi biztonság, nyugodt szeretetteljes légkör, vegye körül. Kötelességünk minden egyes gyermeket megismerni, megérteni, és olyannak elfogadni amilyen. A gyermek senkihez nem hasonlítható, egyedi, mással nem helyettesíthető szociális lény, akit csakis önmagához képest szabad fejleszteni.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését:

- ❖ genetikai adottságok
- ❖ érésbeli és nembeli különbségek
- ❖ vérmérsékleti
- ❖ pszichoszociális hatások - a mikrokörnyezet és a makrokörnyezet hatása határozzák meg.

E tényezők hatásának következtében a gyermekeknek sajátos, életkoronként változó testi és lelki szükségletei vannak. Ezért programunkban egy-egy gyermek személyiségét is differenciáltan, a különböző képességek fejlődésbeli eltéréseit tolerálva közelítjük meg.

A családi nevelést tiszteletben tartva, azt segítve, kiegészítve, megerősítve szeretnénk, hogy az óvodánkba járó kisgyermekek vidám, boldog, gondtalan éveket töltsenek nálunk, szeretetben, érzelmi biztonságban.

4. Óvodaképünk

Elsősorban a szülők felé nyitott, hiszen a szülőkkel kialakítandó új minőségi kapcsolatra, a velük való szoros együttműködésre építjük az óvodai nevelést.

Az óvoda a családi nevelés kiegészítője, hiszen családi értékeket közvetít a gyermekek felé, még akkor is, ha funkciózavarai következtében nem mindig működik jól.

A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű családok esetében a gyermekek érdekében fel kell vállalnunk a családi nevelést pótló tevékenységet is. Szeretetteljes légkört kívánunk kialakítani következetes fegyelemre neveléssel, különös tekintettel az egymás testi épségének óvására, a segítőkészség kialakítására, a toleráns magatartásra. Biztosítani kívánjuk az élménygazdag mindennapokat a gyermekek testi, lelki fejlődésének mindenekelőtti szem előtt tartásával.

5. Óvodai nevelésünk célja és feladata

A 3-7 éves gyermekek sokoldalú fejlődésének támogatása (az eltérő egyéni szükségletek és életkori jellemzők ismeretében) a személyiség kibontakoztatása. A gyermekek fejlődésének általános tendenciáin túl az egyedit, a másságot, a különbözőséget felismerve, értékkel elfogadva közelítünk a gyermekekhez.

Kiemelten alapozzuk meg:

- ❖ a személyiség autonómiáját,
- ❖ a saját szükségletei kifejezésének képességét,
- ❖ az érzelmi gazdagságot,
- ❖ a kultúralt magatartás szokásait,
- ❖ az önfejlesztő képességet,
- ❖ a másság tolerálását,
- ❖ a társakkal való együttműködést,
- ❖ a döntés, választás, a problémamegoldó gondolkodás, a kreativitás képességét,
- ❖ a természeti, társadalmi környezetük, és a művészetek iránti érzékenységüket.

5.1 Az óvoda szociális ellátó funkciója

Az óvoda mással nem pótolható funkciója: a nevelő, fejlesztő, teljes személyiséget formáló feladatköre. A személyiségfejlesztő folyamatból eredően egyszerre individualizáló és szocializáló. A másságot, az egyéni különbségeket toleráló fejlesztés különös hangsúlyt kap.

Nem zárja ki azonban az együttélésre, együttes tevékenységekre, együttműködésre való felkészítést. E két folyamat egyensúlyának megteremtésére törekszünk, hiszen az egyén fejlődése együtt zajlik az őt körülvevő társak fejlődésével, mert óvodai csoportban él.

A fejlesztés módszere a differenciálás, valamint a személyiségfejlesztésben kiemelt szerepet kap a másság, a tolerancia, az identitástudat alapjainak lerakása, az egyéni és életkori sajátosságok függvényében.

Feladataink:

A gyermek egyéni erősségeinek és hátrányainak feltárása.

A tevékenységek tudatos befolyásolásával segíteni a személyiség kibontakoztatását, figyelembe véve az alábbiakat:

- ❖ egyéni adottságokat, képességeket, szokásokat,
- ❖ nembeli, érszervi, vérmérsékleti különbségeket,
- ❖ a szociokulturális háttér determinációját,
- ❖ a családok értékrendjének sokféleségét.

5.2. A gyermekek lelki és testi egészségének fejlesztése a mindennapi tevékenységek során:

A pedagógusok koordinációjával és a gyermeki szabadság biztosításával támogatjuk a szocializáció szempontjából fontos szokásokat és magatartásmódokat.

- ❖ a kontaktuskeresés, a kommunikáció, és a társalgás technikáinak elsajátítása
- ❖ a társas kapcsolatokban a konfliktusok békés megoldása, kevésbé bevonva a felnőtteket.
- ❖ önszabályozás, önkontroll alakulása.
- ❖ az együttműködés kiteljesedése a gyermekek játékába is.

Az értelmi fejlődésben:

A gyermekek eltérő tapasztalataira építve, de a közös élményekre, érdeklődésükre, kíváncsiságukra alapozva biztosítjuk a gondolkodás egységét.

Természetesnek tartjuk, hogy a különböző képességek alapjait jelentő veleszületett diszpozíciók egy személyiségen belül is különböznek.

5.3 Individuális nevelés

Az individualizáló nevelés olyan pedagógiai megközelítés, amely figyelembe veszi, amit a gyermekek

egyéni különbségként magukkal hoznak.

Az egyéni különbségeket toleráló felnőtt magatartása modell értékű a gyermekek számára.

Programunkban az individualizáló nevelés egyszerre erősíti az egyediséget, és fogékony az együttműködésre. Támogatja a gyermekek szocializációját, és áthatja az óvodai élet minden tevékenységét. Az azonos korú gyermekek között is jelentős fejlődésbeli különbségek vannak, melyek megnyilvánulnak:

- ❖ a gyermek eltérő biológiai szükségleteiben,
- ❖ az adottságokban,
- ❖ a tapasztalatban,
- ❖ a mozgásigényükben,
- ❖ a szociabilitásukban,
- ❖ az érdeklődésükben és egyéni élményeikben,
- ❖ az én-képben, a tanulás stílusában,
- ❖ a kontaktusteremtésben.

Nagy hangsúlyt kap a másság szakszerű kezelésének szükségessége a gyermekekkel foglalkozó óvodákban. Szokásaiknak az óvodai életbe való beillesztése csak egy családi hangulatú, harmonikus, derűs légkörű óvodában lehet. A szociokulturális hátrányt kompenzálni kell, segítséget kell adni a hátrány leküzdéséhez.

A gyermekek esetében súlyosbítja a helyzetet, hogy eltérő kultúráról van szó, bár az óvodánkba járó roma gyermekek nagy része – már a szülei sem – rendelkeznek megfelelő identitástudattal. Probléma tehát, hogy sem szociálisan, sem kulturálisan, sem mentálisan nem tartoznak már a romák közé (hagyományörzés, nyelvismeret stb.), de romáknak tartják magukat.

Fontos, hogy ne erőszakkal alakítsuk a gyermek személyiségét, hanem a türelem, megértés, elfogadás, előítéletmentesség legyen vezérlő alapelvünk, de a társadalmi együttélés szabályainak megfelelően hagyjuk egyéniségét kialakulni. A legfontosabb nevelő tényező a példaadás, a differenciálás és a türelem. Nem a különbözőségekre helyezük a hangsúlyt, hanem az azonosságokat keressük sok-sok türelemmel.

5.4. Egyéni, differenciált személyiségfejlesztés

A gyermekek közötti különbözőségekhöz, fejlődésbeli eltérésekhez való alkalmazkodás, amely alapján az óvodapedagógus minden gyermeket az egyéni képességeinek ismeretében és a saját fejlődési ütemében fejleszt.

A differenciálás az individualizálást megvalósító:

- ❖ szemléletmód,
- ❖ metodikai eljárás,
- ❖ szervezeti keret,
- ❖ tevékenységi munkaforma,
- ❖ a tartalom feldolgozásának módja.

Az egyéni, differenciált személyiségfejlesztés feltételei

- ❖ Egyénenként meg kell ismerni, dokumentálni kell a gyermekek képességeit, erősségeit és gyenge pontjaikat.

A gyermekek óvodába lépésétől kezdve Fejlődési Naplóban kerülnek rögzítésre a következő információk, adatok:

- ❖ Óvodába lépéskor felvételre kerül a gyermekek anamnézise a családok bevonásával.
- ❖ A gyermekek értelmi képességeivel, testi és anyanyelvi fejlettségével, érzelmi és akarat tulajdonságaival szociabilizációs fejlettségével kapcsolatos megfigyelési, mérési eredmények.
- ❖ A mért eredményekre építve egyéni fejlesztési tervekben kerülnek rögzítésre, azok a feladatok, amelyek egy-egy készség, képesség fejlesztését szolgálja, vagy a tehetség ígéretes gyermekek tehetséggondozását célozzák meg.

A gyermek folyamatos megismerése tevékenységek közben történik (szabadjáték, szabadidő, étkezés, szervezett tevékenység).

A megfigyelés felismerhetővé teszi viselkedési szokásait, kedvenc tanulási formáit, érdeklődési köreit, kiugró képességeit vagy elmaradottságát és fejlődési folyamatát.

Nagy hangsúlyt fektetünk a gyerekekkel történő beszélgetésekre. A gyermek boldogan beszél önmagáról, és szívesen tevékenykedik együtt a felnőttel. Napjainkban a gyermekek sokkal jobban igénylik az odafordulást, a rájuk figyelmet, a beszélgetéseket.

Differenciálás a szabad játékban

A szabad játékban a játék önkéntessége sérthetetlen.

- ❖ közös élmény- és tapasztalatszerzési lehetőségek szervezése, amelyekből tevékenységek indukálhatók,
- ❖ a holtpontra jutott tevékenységek segítése, támogatása, tovább lendítése,
- ❖ változatos eszközök biztosítása a gyermekek eltérő érdeklődésére tekintettel,
- ❖ differenciálásra törekvés a technikák megválasztásával,
- ❖ szerepjátékokban eszközökkel, szerepekkel, tevékenységekkel történő differenciálás,
- ❖ differenciálás a manipulációs, konstrukciós és építőjátékokban.

5. 5. Szocializáció

Az óvodapedagógus és a gyermek kapcsolatának legfontosabb alapelvei

- ❖ személyre szóló pedagógiai hatások,
- ❖ szeretetteljes elfogadás,
- ❖ pedagógiai optimizmus a kommunikációban,
- ❖ segítségadás a gyermekek egyéni problémáinak megoldásában,
- ❖ a személyiség értékeinek hangsúlyozása és elfogadtatása a többi gyermekkel,
- ❖ törődés a gyermek lelki- testi szükségleteivel.

A szocializáció fejlesztése folyamán

- ❖ a gyermek társas kapcsolatainak megfigyelése és alakítása, a baráti kötődések erősítése, magányosok társakhoz segítése,
- ❖ közös élmények forrásainak gazdagítása, a társadalmi tapasztalatok körének bővítése,
- ❖ a megkezdett feladatok befejezésére ösztönzés,
- ❖ motiválás az akadályok leküzdésére,
- ❖ az óvodapedagógus, vagy a gyermekek által javasolt témában rendszeres beszélgető kör tartása, annak érdekében, hogy a gyermekek jobban megismerhessék egymást, kifejezőképességük javuljon, és tartsák tiszteltben egymás beszédét és véleményét.

6. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének tevékenységformái, területei:

A gyermek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges egészséges környezet és eszközrendszer biztosítása:

- ❖ hangulatosan berendezett csoportszoba és játszóudvar,
- ❖ lehetőségek kuckók kialakítására

6.1. A gyermekek helyes gondozása, testi szükségleteinek kielégítése

- ❖ az eltérő egyéni igények kielégítése,
- ❖ az éhesen érkező gyermekek étkeztetése,
- ❖ a személyes intimitás védelme WC használatkor, és más esetekben, ha a gyermek igényli,
- ❖ a különböző családi háttérből érkező gyermekek helyes higiénés és étkezési szokásainak kialakítása,
- ❖ személyes gondozottság kialakítása,
- ❖ fontos a hátrányos környezetből érkező gyermekek számára ezeken felül a mozgás és pihenés összhangjának megteremtése, és egy helyes élet, biológiai ritmus kialakítása.

6.2. A gyermekek lelki egészségének védelme, edzése

Feladataink:

- ❖ az óvoda pszichés klímájának folyamatos szinten tartása,
- ❖ a gyermek szociális biztonságérzetének megteremtése,
- ❖ a gyermeki viselkedésben jelentkező zavarok kiszűrése, az okok feltárása, és a segítségadás módjának meghatározása,
- ❖ az óvodai alkalmazottak empátiás készségének fejlesztése, a személyes autonómia védelme,
- ❖ folyamatos preventív feladat: a tárgyi és személyes stressz tényezők csökkentése.

6.3. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Óvodáskorban, a magatartás megnyilvánulásában meghatározó szerepe van az érzelmeknek. Elengedhetetlen, hogy az óvodában a gyermeket az érzelmi biztonság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül.

Az egyén érdekeit szolgálja a helyesen kialakított viselkedéskultúra, amely tartalmazza az ÉN számára fontos tűrési határokat.

Az óvodapedagógus segíti a kulturális beilleszkedést az által, hogy tolerálja a családok, a gyermekek, az értékek másságát és sokszínűségét. A gyermekeket az emberek közötti különbségek elfogadására, értékelésére tanítjuk. Ösztönözzük őket arra, hogy hajlandóak legyenek saját értékeik, előítéleteik őszinte vizsgálatára.

A hátrányos helyzetű gyermekeknek fokozottan szükségük van az empátiára, a féltő, gondoskodó szeretetre, annak érdekében, hogy érezzék a velük foglalkozó pedagógus elfogadását.

Akit megismernek, elfogadnak, ahhoz végérvényesen ragaszkodnak, nemcsak a gyermekek, hanem a szülők is. Fontos, hogy az óvodapedagógus személyesen adjon példát, személyes kapcsolata alakuljon ki a gyermekkel.

A bizalom, példaadás, tisztelet, és következetesség elengedhetetlen a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésében. Mentessük őket a megaláztatásoktól. Minden gyermekben van érték, amit felszínre kell hozni, és meg kell erősíteni. Csak kis lépésekkel lehet előre haladni, együttesen jókedvűen, a másság elfogadásával.

6.4. Az anyanyelvi nevelés és fejlesztés

A hátrányos helyzetű családokban a beszéd és kommunikációs készség hiányai nagyon szembetűnők.

- ❖ hiányos szókincs,
- ❖ kiejtési hibák,
- ❖ rossz névelő használat,
- ❖ igezőkötők, ragok, határozószók helytelen használata,
- ❖ tetszés szerinti szórend
- ❖ szavak összeillesztésének rendszertelensége
- ❖ gyenge mondatszerkesztés
- ❖ egyéni kommunikációs stílus, amit a családból hoz, amely sokszor ellentétben áll a többségi társadalom által elfogadott kulturált beszéddel, az óvoda gyakorlatával.

Ezen hiányosságokat az iskolakezdésig feltétlenül korrigálni kell, ezért feltétlenül foglalkoznunk kell a beszéd-készség fejlesztésével, a beszédhibák javításával, hangok kiejtésével, valamint a kommunikációs készség fejlesztésével. Szoros együttműködés szükséges a gyógypedagógusokkal, logopédusokkal.

Az óvodapedagógus elsődleges feladata a példaadás, valamint beszédjavító foglalkozások, szituációk szervezése.

Nyelvi játékok:

- ❖ beszéd-készséget alapozó, fejlesztő játékok, hanganalizálás, mesemondó,
- ❖ folytató, befejező játékok,
- ❖ logopédiai játékok,
- ❖ bábozás,

dramatizálás.

6.5. Külső világ tevékeny megismerése

Megalapozza a környezettudatos, környezetre figyelő magatartást. Kialakíthatóak azok a szokások, magatartási formák, amelyek a környezettel való harmonikus, klímatudatos együttélést biztosítják. A nagyvárosban élő gyermekeknek erősíteni szükséges a természethez való viszonyukat, hiszen távolabb nőnek fel a természettől, kevésbé ismerik a növény- és állatvilágot. Fontos a minél több, minél sokoldalúbb tapasztalatszerzés biztosítása, hogy kinyissuk előttük a világ kapuját, sok-sok sétával, kirándulással tegyük színesebbé a mindennapjaikat.

Ismeretszerzés közben mód nyílik szerepek, magatartásformák elsajátítására, és a környezeti értékek felismerésére. A természeti és a társadalmi környezettel kapcsolatos szokások: az élet tisztelete, az állat és növényvilág védelme.

6.6. Mozgás

A mozgás az óvodáskor egész időszakában jelentős szerepet tölt be a 3–7 éves gyermek fejlődésében. Ebben az életkorban a gyermekek leginkább a mozgás, a tevékenység által szereznek információt környezetükről. Az értelmi fejlődés alapja a mozgás, ami az egyik legfontosabb eszköz, amelynek a segítségével hatni lehet az idegrendszerre. Átala az idegrendszert érő stimulációk építik az idegsejtek közötti szinapszisokat, segítik az ingerület gyorsabb és hatékonyabb átadását.

A testi képességek fejlesztésének fő célja a mozgás megszerettetése, az egészséges edzettség kialakítása.

A gyermekek mozgásszükséglete befolyásolja optimális terhelhetőségüket.

A fejlesztés legfontosabb színtere az óvoda udvara, melyet minden évszakban biztosítanunk kell.

Feladataink:

- ❖ minél több lehetőség biztosítása arra, hogy a gyermekek kedvük szerint, kötetlenül mozoghassanak, de alkalmazzunk mozgásos szabályjátékokat is,
- ❖ az egyéni eltérésekre épülő, de életkoruknak megfelelő terhelést biztosítunk a gyermekeknek,
- ❖ fejlődésüket mindig önmagukhoz mérjük, a kis lépéseket is értékeljük. Pozitív megerősítéssel sikerélményhez juttatjuk.

6.7. Verselés, mesélés

Az anyanyelvi nevelésen, fejlesztésen túl elősegíti:

- ❖ a gyermekek érzelmi nevelését,
- ❖ empátiakészségének fejlesztését,
- ❖ a versekhez, mondókákhoz, dramatizálásokhoz kapcsolódó mozgások során a szem – kéz koordinációját,
- ❖ intellektuális fejlődését,
- ❖ szókincs gyarapodását,
- ❖ a meséből a gyermek magába szívja a helyes erkölcsi értékeket, gondolkodásmódot, fejlesztői igazságérzetét.

6.8. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A zenei nevelés teljes személyiséget formáló, minden tevékenységben benne rejlő lehetőség. A beszéd, a ritmusérzék fejlesztésén keresztül is kiválóan tökéletesíthető.

A gyermekekre jellemző a zenei érdeklődés. Örömmel vesznek részt a dalos játékokban, tudnak és mernek is énekelni, táncolni. Ezen keresztül sok- sok sikerélményhez juttathatjuk őket, és közelebb kerülhetünk hozzájuk a további készség- képesség terület fejlesztése érdekében.

6.9. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A gyermekek alkotás közben gazdagodnak, manuális készségeik, érzékelésük, gondolkodásuk, érzelmeik fejlődnek. Akaratuk és kitartásuk edződik, szín és formaérzékük, térlátásuk gazdagodik. Hagyjuk, hogy a kacsatok világából csodákat hozzanak létre. A változatos technikák alkalmazásával lehetőség nyílik az önkifejezésre, átéljük az alkotás örömét.

Sikerélmény által önbizalmuk erősödik és újabb alkotásra serkenti őket. Ösztönző, motiváló környezetben a gyermekek örömmel tevékenykednek, közben készségeik, képességeik, képzeletük fejlődik.

7. A családok bevonása az óvoda életébe

Programunkban minden szülői részvételt szívesen fogadunk, nem lehet azonban az óvodai nevelésben az óvodapedagógus szerepét a segítő szülővel behelyettesíteni. A szülők felelősségérzete megnő az által, hogyha bevonjuk őket az óvoda életébe, megtapasztalja az óvodapedagógus felkészültségét, a gyermek fejlesztésére tett erőfeszítéseket, és a családjával szembeni előítélet mentes elfogadást.

Az óvodapedagógus sok- sok információt szerezhet a családokról, a gyermek otthoni háttéréről. Lehetőség nyílik arra, hogy jobban megismerhessük a gyermekek egyéni eltéréseit, adottságait, érdeklődését, erősségeit, valamint a szülők gyermekekkel szemben támasztott elvárásait, a család értékrendjét. Az őszinteség, a segítőkész emberi hangnem bizalmat kelt a hátrányos helyzetű szülőknél, különösen, ha látja, és tapasztalja, hogy gyermekét elfogadják.

A roma családok szokás és értékrendje különböző, ám az a szülő, aki már maga is járt óvodába, onnan pozitív emlékei vannak, szívesen engedi a saját gyermekét is, és örömmel fogadja az óvodapedagógus instrukcióit.

Tegyük hát az óvodát olyanná számukra, hogy szívesen fogadják tanácsainkat, azt látván, hogy mi sem teszünk különbséget, és szívesen és szeretettel neveljük, oktatjuk gyermekeiket.

8. Gyermekvédelem

Gyermekvédelmi munkánk hosszú távú célja az inkluzív szemléletű óvodai rendszer kialakítása, minden óvodás korú gyermekekre kiterjedő preventív tevékenység megszervezése, a speciális segítséget igénylő gyermekek komplex gondozása.

Programunk személyiségelvre épül, enyhíti a szociokulturális ártalmakat, megelőzheti a magatartási és tanulási zavarok kialakulását, támogatja a sikeres iskolakezdést, a korai iskolai lemorzsolódás megelőzését. Gyermekvédelmi munkánkat közvetlenül támogatják az óvodai szociális segítők.

Feladataink:

- ❖ Enyhítse, elhárítsa azokat a hatásokat, amelyek a gyermekek fejlődésére negatívan hatnak.
- ❖ Segítse azoknak a hatásoknak az érvényesülését, amelyek hozzájárulhatnak a gyermekek zavartalan fejlődéséhez.

- ❖ Az óvodai gyermekvédelem magába foglalja a gyermekközösség egészére kiterjedő, ezen belül minden egyes gyermek harmonikus személyiségfejlesztéséért kifejtett pedagógiai tevékenységet.

A gyermekekre való fokozott odafigyelés teszi lehetővé, hogy időben fedezhetjük fel a személyiségfejlődési problémákat (nehezen nevelhetőség, testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésben való elmaradás).

- ❖ A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése is csak korai felderítés alapján lehetséges.
- ❖ Gyermekek zavartalan fejlődéséért, a gyermekek védelméért az óvodai nevelőtestület együttesen felelős.

A gyermekvédelmi megbízott feladatai:

- ❖ minden nevelési év elején összesíti a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek adatait,
- ❖ munkatervet készít,
- ❖ a feladatokat időrendben rögzíti,
- ❖ segíti a csoport gyermekvédelmi munkáját,
- ❖ gyermekvédelmi továbbképzéseken részt vesz, az ott hallottakról tájékoztatja kollégáit.

9. Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők feladatai

Az óvodapedagógus mellett, és irányításával, a munkaköri leírásában meghatározott tevékenységek során részt vesz a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szociális hátrányaik enyhítését célzó, alábbi feladatok ellátásában:

- ❖ a gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése,
- ❖ az egészséges életmód alakítása,
- ❖ biztonságos környezet kialakítása,
- ❖ kedvező érzelmi hatások, derűs légkör biztosítása,
- ❖ érzelmi biztonság nyújtása,
- ❖ állandó értékrend közvetítése.

Erkölcsei nevelés feladataiban:

- ❖ erkölcsi érzékenység fejlődésének segítése,
- ❖ annak elfogadtatása, megértetése, hogy az emberek különböznek egymástól,
- ❖ szokás- és normarendszer megalapozásában,
- ❖ erkölcsi tulajdonságok kialakítása: együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség,
- ❖ hazaszeretet, szülőföldhöz kötődés alapozása.

Érzelmi nevelés feladataiban

- ❖ normák, csoportnormák, értékek közvetítése,
- ❖ pozitív attitűd, érzelmi töltés,
- ❖ közös élményeken alapuló tevékenységek szervezése,
- ❖ személyes mintaadás, modell értékű szerep betöltése.

Anyanyelvi nevelés feladataiban:

- ❖ a kommunikáció különböző formáinak alakítása,
- ❖ a beszéd és kommunikációs kedv fenntartása,
- ❖ a gyermek meghallgatása,
- ❖ kérdésekre, válaszokra figyelés,
- ❖ fejlesztendő terület: beszédhallás, beszédértés, beszédtempó, hangutánzás, hangfelismerés, beszéd és gondolkodás kapcsolata, szókincsfejlesztő, képzeletnövelő játékok; a tevékenységeket kísérvé beszéd.

Értelmi nevelés feladataiban:

- ❖ érdeklődés, kíváncsiság,
- ❖ tapasztalatok, élmények,
- ❖ fejlődést ösztönző pozitív környezet, pozitív érzelmek, kreatív klíma, reziliencia, rugalmas alkalmazkodás.

Munka jellegű tevékenységek során:

A munka személyiségfejlesztő hatása érdekében feladatunk:

- ❖ a munkafeladatok egymás közötti felosztása,
- ❖ kortársak segítségének igénylése, felnőttek segítségének kérés.

EGYÉNI FEJLESZTÉSI TERV

Gyermek neve:

Születési ideje:

Mérés ideje:

Megfigyelési időszak:

Fejlesztést végző óvodapedagógus/ok neve:

Megfigyelési, mérési eredmények értékelése:

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Intézmény Integrált Materskés Szól v Miskolci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.nitkarsag@miovi.huwww.miovi.hu

év.....hó				
idő	Fejlesztendő terület	Tevékenységek Játékok	Szükséges eszközök	Munkaforma
1.HÉT				
2.HÉT				
3. HÉT				
4. HÉT				

Kelt:

óvodapedagógus

óvodapedagógus

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.nitkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu

Telefon: +36-46/533-400;

Honlap: www.miovi.hu

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miskolci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.intkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

Tájékoztató a gyermek fejlődéséről	
Gyermek neve:	
Születési ideje:	
Értékelt terület	Megállapítások, tapasztalatok, mérési eredmények, fejlesztendő területek
Érzelmi-akaratú élet	
Szocializáció	
Anyanyelvi fejlettség	
Mozgásfejlettség	
Értelmi fejlettség	
Szülői együttműködés szükséges területei	

Miskolc,.....

óvodapedagógus
aláírása

óvodapedagógus
aláírása

Gyermekemmel kapcsolatot tájékoztatás egy nyomtatott példányát átvettem:

szülő(k)/értesítendő hozzátartozó(k)
aláírása

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.intkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu

Telefon: +36-46/533-400;

Honlap: www.miovi.hu